

QUADERN DE REPÀS I D'APROFUNDIMENT

CURS PRÀCTIC DE VALENCIÀ

GRAU MITJÀ (PERFECCIONAMENT I)

Josep Vicent Mas Estela





PRESENTACIÓ

Aquest quadern de treball és una eina molt adequada com a complement de treball del llibre Curs pràctic de valencià. Grau mitjà (perfeccionament I). El llibre va dirigit a les persones que volen aprendre valencià de forma pràctica, sobretot si volen presentar-se a les Proves de la Junta qualificadora de Coneixements de Valencià (JQCV) per a obtindre'n el Certificat de Grau Mitjà. I el quadern també, clar.

El propòsit del Quadern és doble. Per una banda pretenem actualitzar alguns continguts que hem detectat que solen estar presents en les darreres convocatòries de les Proves de la JQCV. I per una altra banda creiem que pot servir per a ampliar competències en aquells alumnes que ja han treballat el llibre Curs pràctic de valencià, o que el treballen simultàniament al quadern.

El quadern, com comprovareu, és eminentment pràctic, a pesar que hi ha una introducció de normativa en cada un dels temes de gramàtica. Algunes normes es troben en el llibre de text que esmentem reiteradament, però d'altres s'han afegit de nou per a ampliar-les. Les activitats (el verdader moll del Quadern), en canvi, són totes noves.

El valor més interessant dels exercicis del quadern rau en el fet que s'han extret d'exàmens anteriors de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià. Això fa que estiguen plenament adequades al propòsit que perseguim: aprovar l'examen de la pròxima convocatòria. Sort!



LÈXIC I: DOBLETS LINGÜÍSTICS

1. Completeu cada frase amb la paraula precisa d'entre les que us proposem:

accessible: lloc o persona al qual es pot accedir fàcilment.

assequible: que alguna cosa es pot aconseguir.

a) L'explicació és _____ també als que no són experts.

b) Els ordinadors preus més _____.

aclarir: tot allò que no fa referència a 'clarificar'.

clarificar: llevar d'un líquid les substàncies que l'enterboleixen.

c) Aquest vi s'haurà de _____.

d) Intentarem _____ el misteri.

altura: distància vertical d'un punt a la superfície o a qualsevol altre terme de comparació

alçària: dimensió que té un cos en sentit vertical.

alçada: alçaria d'una persona o d'un animal.

e) Ens vam creuar a l'_____ de València.

f) El meu fill té l'_____ pròpia de la seua edat.

g) L'_____ de l'edifici és de set metres.

aparat: allò que dóna pompositat a un acte.

aparell: sistemes mecànics, electrònics, etc.; conjunt d'òrgans que duen a terme una funció determinada.

h) S'ha comprat un nou _____ de televisió.

i) Van celebrar la victòria de l'equip amb gran _____.

aparentar: semblar per l'aspecte.

aparençar: voler fer creure el que no és.

j) Pretén _____ que és intel·ligent, però no ho és.

k) _____ menys edat de la que té.

assecar-se: una cosa que ha perdut la humitat que li es pròpia.

eixugar: llevar el líquid d'una cosa que s'ha humitejat.

l) La planta _____ si no la regueu.

m) La roba estesa encara no hi ha _____.

atendre: prestar atenció a algú.

atindre: usat pronominalment, ajustar-se fidelment a alguna cosa.

n) El nou funcionari sap _____ bé els ciutadans.

o) L'alcalde diu que es va _____ a la legalitat vigent.



2. Ompliu els buits de les frases d'exemple amb les paraules adequades:

aterrar / aterrir	consegüent / conseqüent
creuar / encreuar	desvelar / desvetlar
dormir / adormir	fons / fondo
infligir / infringir	cita / citació
corrent / corrents	data / dada
doblar / doblegar	esborrany / esborrador
full / fulla	legat / llegat

1. Acció de travessar un carrer, un riu, etc.: _____ el carrer amb precaució.
2. Adjectiu variable que significa 'profund': La piscina és massa _____.
- 3 Adverbi que indica que alguna cosa es fa molt de pressa: Tot ho fa _____ perquè és massa nerviosa.
4. Aplicar una pena a algú: Li van _____ un castic sever.
5. Assenyalar un dia i una hora per a trobar-se: Li he concertat una _____ per a demà.
6. Causar terror: El terratrèmol va _____ els habitants del poble.
7. Descobrir o revelar una cosa que estava oculta: Han _____ les condicions del pacte.
8. Element conegut a partir del qual podem descobrir-ne d'altres: Hem informatitzat totes les _____ de l'alumnat.
9. Enviat, representant: Ha arribat ara el _____ papal.
10. És el gerundi del verb córrer: He vingut _____, per això estic cansat.
11. Esbós que es fa abans de redactar un escrit definitiu: He llegit l' _____ del discurs i em sembla magnífic.
12. Fer dormir, començar a dormir, i també la pèrdua de sensibilitat d'algun membre: No puc _____ la xiqueta abans de les deu.
13. Fer el doble: El Pla General permet _____ la població.
14. Herència: El _____ de l'Ajuntament anterior és molt pobre.
15. Indicació del temps en què es realitza un fet: Has posat la _____ de hui al final de la carta.
16. Llevar o perdre la son, o suscitar l'interés: La notícia a _____ el nostre interes.
17. Ordre de compareixença dictada per una autoritat, i també el text d'un autor que es diu en el suport d'una opinió, una explicació, etc: He rebut una _____ de l'Ajuntament.
18. Plegar, tòrcer: El Govern hi ha _____ a les exigències de l'oposició.
19. Posar dues coses en creu, o intersecar-se dues coses o persones: Els autobusos es van _____, però no es van aparar.
20. Prendre terra una au o una aeronau: L'avió acaba d' _____ a la pista.
21. Que alguna cosa segueix com a resultat d'una altra: Cal reparar els danys _____ a les pluges.
22. Que alguna cosa té consistència lògica: La gestió de l'Ajuntament és _____ amb el programa electoral.



23. Substantiu femení que fa referència a un ogran de les plantes, a la làmina d'un instrument, i al batent d'una porta: He esmolat la _____ del ganivet.
24. Substantiu invariable que designa, entre d'altres, la part inferior d'una cosa, els diners disponibles: Els _____ públics han disminuït de forma alarmant.
25. Substantiu masculí, que significa bàsicament un tros de paper: Al meu llibre li falta un _____.
26. Transgredir una llei o una norma: Hi ha _____ les seues pròpies normes.
27. Trobar-se en estat de repòs: Convé _____ huit hores diàriament.
28. Utensili utilitzat per a esborrar: Aquest _____ no neteja bé la pissarra.

3. Ompliu el buit de cada frases posant l'opció correcta. Busqueu en el diccionari les definicions de les paraules:

- a) (lliurar / alliberar) Ahir es van _____ els premis Bernat Capó de cultura popular.
- b) (metge / mèdic) Em demanen un certificat _____.
- c) (metre / metro) El _____ sempre va molt ple.
- d) (mig / medi / mitjà) Convé preservar el _____ ambient.
- e) (nomenar / anomenar) L'han _____ ministra.
- f) (número / nombre) Hi ha un gran _____ de ciutadans que estan d'acord amb la nova normativa.
- g) (ona / onada / onda) L'_____ expansiva hi ha afectat tot l'edifici.
- h) (orella / oïda) És bon músic perquè té bona _____.
- i) (orgue / òrgan) Restauraran l'_____ de l'església.
- j) (planar / planejar) _____ el viatge detalladament.
- k) (pondre / posar) El sol es _____ a les set.
- l) (previndre / preveure) Les seues decisions són fàcils de _____.

4. Escriviu quina de les dues paraules correspon a la definició. Busqueu en el diccionari les definicions de les altres paraules:

- a) (real / reial) _____ Allò que fa referència al rei o a la reialesa.
- b) (remugar / rumiar) _____ Pensar una qüestió una vegada i una altra.
- c) (rentable / rendible) _____ Que té bona rendibilitat, usat especialment en economia
- d) (renyir / renyar) _____ Reprendre algú severament.
- e) (retall / retallada) _____ Acció i efecte de retallar.
- f) (sec / eixut) _____ Cosa a la qual se li ha llevat el líquid que la recobria.
- g) (segur / assegurança) _____ Contracte per a satisfer necessitats futures o eventuals.
- h) (senyalar / assenyalar) _____ Fer o posar un senyal, o fer una ferida que deixe una cicatriu o un senyal.



- i) (son / somni) _____ Imatges que es tenen durant el son, i desig difícil de realitzar.
- j) (taula / mesa) _____ Conjunt de persones que dirigeixen una assemblea o corporació.
- k) (tràfic / trànsit) _____ Acció de passar per un lloc, especialment per una via pública, i també circulació de persones o vehicles.
- l) (transmetre / trametre) _____ Enviar algú o alguna cosa a la seua destinació.
- m) (vial / viari) _____ Adjectiu que fa referència a allò que es relaciona amb vies de comunicació.

5. Corregiu els errors lèxics que hi ha a les frases següents:

a) La policia ha apresat la delinqüent.

b) Cal complimentar els impresos de la declaració de la renda.

c) El legislador no va preveure aquest problema, i consegüentment, la llei no el soluciona.

d) Per a acabar el treball precise un ordinador.

e) La Conselleria recolzarà les activitats que fomenten l'ús social del valencià.

f) Els dos germans se semblen molt.

g) L'oposició ha urgit el Govern a aprovar la llei ràpidament.



LÈXIC II: LOCUCIONS

1. Substituïu les expressions en negreta per aquestes de genuïnes:

a degolla	a gallet	a la lluna de València	a l'aguait
al cas	al contraatac	com els bolets	de morros
de romanços	de tos	en la cima	la cançó de l'enfadós
límit	ni pruna	pels descosits	poc de coneixement
que bufa	via lliure	xixines	

- a) El mestre va repetir l'explicació, però ella encara estava **en Babia**.
 b) Va entropessar i va caure **de bruces**.
 c) Quan em va contar la història de poc no caic **d'esquenes**.
 d) Després de tirar-li adob, la planta creixia com **l'espuma**.
 e) Deixa el got i beu **a xorro**.
 f) Tant que criticava abans i ara no diu **ni jota**.
 g) El president va perdre la votació i està **que lladra**.
 h) El teu cosí es pensava que podien guanyar el partit, és que té **poques llums**.
 i) Té solucions imaginatives, dóna-li **canxa**.
 j) És el polític més famós, sempre està **en el candelerero**.
 k) Els nostres arguments són poc creïbles, en faran **cisco**.
 l) L'equip està desanimat i sempre juga **a la contra**.
 m) Està esbojarrada, ens farà perdre les eleccions si no li posem **coto**.
 n) L'enemic, després d'assetjar la població, hi va entrar **a ganivet**.
 o) La teua història no ve ara **a cuento**.
 p) Com més diners tens més en vols, açò és **el cuento de nunca acabar**.
 q) El que et va passar no interessa, deixa't **de cuentos**.
 r) Prompte arribarà, estigues **al quite**.
 s) Calla ja, que parles **pels colzes**.

2. Emparelleu les expressions equivalents de cada columna:

- | | |
|----------------------------------|----------------------------------|
| a) [hablar] a tontas y a locas | ___ a lladres i serenos |
| b) [cargar] con el mochuelo | ___ a pastar fang |
| c) [cortar] por lo sano | ___ a tort i a dret |
| d) [saber] la tira de | ___ amb el pa davall de l'aixela |
| e) [hacer] trizas | ___ de pedra |
| f) [pasar] por el tubo | ___ de primera |
| g) [enviar] a hacer gárgaras | ___ de soca-rel |
| h) [jugar] a guardias y ladrones | ___ dret |
| i) [hacer] tilín | ___ el marro |
| j) [perder] el tino | ___ el mort |
| k) [hacer] el pino | ___ goig |
| l) [entender] ni pizca | ___ la figuereta |
| m) [nacer] de pie | ___ l'oremus |
| n) [poner] de pie | ___ ni un borrall |
| o) [conocer] el percal | ___ per l'adreçador |
| p) [venir] de perillas | ___ un fum de |
| q) [dejar] de una pieza | ___ xixines |

3. Completeu amb el verb adequat cada una de les expressions següents. Fixeu-vos amb les expressions equivalents en castellà que hi ha a la dreta:

- | | |
|----------------------------|-------------------|
| <i>Pagar la festa</i> | <i>el pato</i> |
| _____ bufar i fer ampolles | <i>pan comido</i> |



_____ com una cotorra	<i>como un papagayo</i>
_____ la guitza	<i>la pascua</i>
_____ els plats trencats	<i>el pato</i>
_____ penes i treballs	<i>muchas penalidades</i>
_____ un rave	<i>un pepino</i>
_____ la lluna en un cove	<i>peras al olmo</i>
_____ d'allò que no hi ha	<i>la pera</i>
_____ a bots i barrals	<i>a cántaros</i>
_____ mala bava	<i>malas pulgas</i>
_____ amb un pam de nas	<i>compuesta y sin novio</i>
_____ la nit en blanc	<i>la noche en vela</i>
_____ de cap	<i>a maltraer</i>
_____ el súmmum	<i>la monda</i>
_____ de fit a fit	<i>con fijeza</i>

4. Trieu l'opció que creieu que s'adequa al significat correcte de les expressions següents:

- | | | |
|-----------------------------|--------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| a) passar per la pedra | <input type="checkbox"/> introduir-se en un lloc | <input type="checkbox"/> obligar a fer una cosa |
| b) tirar llenya al foc | <input type="checkbox"/> avivar les discòrdies | <input type="checkbox"/> augmentar els béns |
| c) ser del ram de l'aigua | <input type="checkbox"/> ser homosexual | <input type="checkbox"/> ser bomber |
| d) servir de lliçó | <input type="checkbox"/> estar entrenat | <input type="checkbox"/> estar advertit |
| e) mirar de dalt a baix | <input type="checkbox"/> mirar de forma provocadora | <input type="checkbox"/> mirar amb aires de superioritat |
| f) córrer com una daina | <input type="checkbox"/> córrer a gran velocitat | <input type="checkbox"/> córrer a poca velocitat |
| g) armar un sarau | <input type="checkbox"/> fer un escàndol | <input type="checkbox"/> organitzar una festa |
| h) guardar les formes | <input type="checkbox"/> comportar-se bé | <input type="checkbox"/> mantindre's prim |
| i) perdre la raó | <input type="checkbox"/> no tenir arguments | <input type="checkbox"/> tornar-se boig |
| j) tornar a ballar-la | <input type="checkbox"/> tornar enrere per a veure-ho millor | <input type="checkbox"/> tornar a trobar-se en una tribulació |
| k) estar net com sant Paulí | <input type="checkbox"/> ser pulcre, endreçat | <input type="checkbox"/> estar arruïnat |
| l) fer-se el llonguis | <input type="checkbox"/> fer-se el despistat | <input type="checkbox"/> fer-se l'important |
| m) jugar fent catxa | <input type="checkbox"/> fer semblar que es té bon joc | <input type="checkbox"/> guanyar sempre en el joc |
| n) fer a contracor salut | <input type="checkbox"/> fer una cosa de mala gana | <input type="checkbox"/> fer una cosa en contra de la salut |
| o) beure com un lladre | <input type="checkbox"/> beure extraordinàriament | <input type="checkbox"/> beure d'amagat |
| p) parlar sense embuts | <input type="checkbox"/> parlar llargament | <input type="checkbox"/> parlar sense excuses |
| q) ser una llanda | <input type="checkbox"/> ser molest | <input type="checkbox"/> ser de molt de pes |
| r) treballar de valent | <input type="checkbox"/> treballar molt bé | <input type="checkbox"/> treballar molt |



TEMES 8, 10, 12, 13, 14, 15 I 16: LES VOCALS, L'APÒSTROF I LES CONSONANTS

a. Els sufixos *-ista*, *-cida*, *-ble* i *-aire* valen tant per al masculí com per al femení.

dentista, homicida, amable, piloteaire...

b. Algunes paraules tenen la terminació *-es* o *-us* tant per al singular com per al plural.

atles, càries, herpes, messies, pàncrees...
anus, cactus, fetus, focus, globus...

c. Els mots acabats en *-x* o *-xt* no són correctes escrits amb *-e* final.

annex, complex, perplex, reflex, crucifix, fix, sufix, heterodox, ortodox, flux, influx, text, context, pretext, Calixt, Sixt...

I no *annexe*, *complexe*...

d. Hi ha uns mots que es formen amb les terminacions *-ança* i *-ença*.

concordança, insignificança, observança, perseverança; aparença, complaença, condolença, continença, creença, desavinença...

e. S'escriu *j* davant dels mots que contenen els grups *-ecc-* i *-ect-* i els seus derivats.

abjecció, dejecció, ejecció, injecció, interjecció, objecció, projecció, subjecció; abjecte, adjectiu, objecte, projecte, subjecte, trajecte...

f. A final de paraula després de vocal s'escriu *tx* si els derivats també s'escriuen amb *tx* (si no, s'escriu *ig*).

cartutx: *cartutxera*

capritx: *encapritxar*...

Però bateig: *batejar*

roig: *roja*...

g. S'escriuen amb *s* els derivats i compostos de *fons*, *dins* i *trans*

enfonsar, endinsar, transacció, transigir, transistor, transitable...

h. S'escriu *s* en els mots compostos, el segon element dels quals comença amb aquesta grafia, i després de molts prefixos com ara *a-*, *aero*, *-alti*, *-ambi-*, *ante-*, etc.

anarcosindicalista, barba-serrat, boca-sec, cama-sec, jocoseriós, para-sol, politicosocial; asil·làbic, aerosol, altisonant, ambisexual, antesignatura...

i. S'escriuen amb *d* a final de paraula darrere de vocal els mots acabats en *-etud* i *-itud*, i d'altres mots comuns i propis

mansuetud, quietud, sol·licitud; gratitud, magnitud; àcid, alcaid, aldehyd, almud, anhídrid, centígrad, fluid, fred, retrògrad, sud; Alfred, Conrad, David, Madrid, Sigfrid, Valladolid...

j. Excepcionalment, s'escriu *v* darrere de *m* en alguns mots

centumvir, circumval·lació, circumveí, circumvolució, duumvir, septemvir, tramvia, triumvir...

k. Per a representar el so de la *r* múltiple s'escriu *r* entre vocals, excepcionalment darrere dels prefixos

arítmia, antiràbic, autoretrat...



ACTIVITATS

1. Ompliu, si cal, els buits de les frases següents posant la grafia o grafies corresponents, fent atenció especialment a les vocals.

- a) El s__rgent va ordenar al mosso que netejara les l__trines de la companyia aèria cada dissabte.
- b) Una ràf__ga de vent va t__mbar l'est__ndard del pavelló d'Hongria.
- c) Es tracta d'una persona tan escrup__losa que li fan fàstic tots els tip__s de menjars.
- d) En l'ass__mblea de veïns van dir que havien desc__bert una nova av__ria.
- e) Aquella jove desimb__lta no podia s__portar aquell clima tan rig__rós i tant d'av__riment.
- f) Van servir una __nsalada de cogombr__ i alv__cat.
- g) Es tractava de les t__mbes dels serv__nts i no les dels senyors.
- h) El reporta__e sobre el mare__ de Barraquetes va __conseguir a__mentar el nombre de visitants ru__os.
- i) La multa per no pagar els drets aranzelaris en una __uana osci__a segons el producte que s'importe.

2. Ompliu, si cal, els buits de les frases següents posant la grafia o grafies corresponents, fent atenció especialment a les lletres *j, g, x, ix, ig*.

- a) «Se__e ju__es d'un ju__at men__en fe__e d'un pen__at» és un molt conegut que resulta difícil de pronunciar i que sol propo__ar-se com a joc.
- b) El meu des__ de__ia ser més gran del que jo m'imaginava, perquè va acabar convertint-se en una idea obse__iva.
- c) Podem mirar o no el remorós ona__e que parpelle__a en __icotetes ra__es blanques.
- d) -El practicant va desinfectar la __eringa i l'agulla abans de posar la in__ecció.
- e) -El pota__e de __igrons el recomanen com a plat molt nutritiu.
- f) Per estes dates, gaudíem d'un ora__e capri__ós i el temps pareixia funcionar a colps fuga__os i canviants, que nosaltres imitàvem amb determinacions so__tades.
- g) La meua mi__ana ra__ava l'apro__at i el mestre, segurament per decidir la nota du__tosa que arro__egava, em va traure a la pi__arra perquè re__olguera un problema.
- h) En el pi__or dels casos -pensaven-, amb un tros de pa i forma__e o qualsevol altra cosa men__able podrem subsistir fins al moment de la tornada. No els espantava gens el rè__im a__ustat al ba__pre__upost econòmic amb què co__taven.
- i) El mirava parpelle__ant d'una manera estra__a, tancant els ulls amb for__a i tornant-los a obrir.
- j) I allà, còmodament a__egut en la cadira i acompa__at; per les fa__ades d'un concurs en el qual tots pareixien rivali__ar per vore qui tenia el coeficient inte__ectual més baix, m'he po__at a fulle__ar el llibre de gra__ats.
- k) Des de l'incident amb Maria no havíem parlat. M'havia cabu__at en un somni, enu__ada de constatar que no havia canviat res després de tant de temps.



3. Ompliu, si cal, els buits de les frases següents posant la grafia o grafies corresponents, fent atenció especialment a les lletres *s, z, ss, c, ç*.

- a) El __elador de l'ambulatori era un profe__ional efica__ que realitzava una faena i __illorable.
- b) L'emi__ora va fer pública la di__olució de l'a__emblea de compromi__aris, després de grans vaci__acions.
- c) Portava un sen__ill vestit de ga__a transparent de color bei__ amb boletes daurades.
- d) Vaig estar observant els ximpan__és com es fartaven de cacauets i gesticulaven de manera que pareixien palla__os. Tenien uns tro__os de diari amb els quals jugaven i feia la impre__ió que estaven llegint.
- e) El constructor podia pre__umir que les __igues de l'edifici eren durí__imes i resistents.
- f) Els mariners alts i ro__os, de cames llargues i pantalons amplí__ims, pu__aven les passare__es de les quatre naus.
- g) La seua pre__ència resultava di__onant; es veia clarament que no perta__ia a l'entramat de persones que conformaven les famílies d'aquell carrer.
- h) El __entinella, després d'hi__ar la bandera, va enviar un escrit __ifrat a l'espiona__e enemic.
- i) Vaig percebre una lluí__or estra__a en la seua mirada, com si tractara d'establir una certa complicitat amb mi.

4. Ompliu, si cal, els buits de les frases següents posant la grafia o grafies corresponents, fent atenció especialment a les lletres *p, b, t, d, c, g; b, v*.

- a) La rede__ció dels cristians ca__tius és un __adro caracteri__at per l'__rmonia i es__eltesa de les seues figures.
- b) He hagut de portar el telèfon mò__il a reparar perquè no gra__ava bé els missatges.
- c) Pareix una pà__fila, però és ben espa__ilada.
- d) Em vaig parar al peu de la __ella església de la parròquia, una mostra exce__ent del romànic popular galle__.
- e) Aquell xic amb el nas aguile__ su__eria un cert aire d'imbeci__itat; contínuament pareixia que mirava amb inquietu__ les mu__ranyes.
- f) Serviren una ensalada de cogombr__, endí__ia, al__ocat, rà__ens, to__ina i en__isam; adobada amb salsa ro__a.
- g) Quan venien els camions dels __ancals i desca__egaven, m'atreia contemplar com la gent buidava els bas__ets en aquelles màquines llar__erudes com un cuc.
- h) Em va costar prou tro__ar el parador perquè estes carreteres comarcals no estan ben se__ali__ades.
- i) Es va girar d'esquena al riu, de cara als arbres que formaven un curt pa__eig, àl__ers de branques nues, i considerà ja amb més tranqui__itat la maleta lligada al portaequipa__es.

5. Ompliu, si cal, els buits de les frases següents posant la grafia o grafies corresponents, fent atenció especialment a les lletres *l-l, m, n, mp; r, rr, h*.

- a) La ga__a de colors d'este aquare__ista és exce__ent.
- b) La veritat és que, al principi, he experimentat un sentiment d'estra__esa i de desi__usió.
- c) Estos aparells no funcionen si no estan co__ectats, la tècnica encara no ha avan__at tant.



- d) Aquells sím__omes preludiaven la co__oció __erebral que va patir.
- e) La confu__ió va s__rgir de la seua actitu__, que va deixar a__ucinat a tots els a__istents.
- f) Porta una vida tranqui__a i exem__ta de cavi__acions.
- g) Per a l'expo__ició de joguets antics demanem la vostra co__aboració. Busqueu en tots els i__obles del veïnat i si trobeu alguna cosa intere__ant, encara que siga lle__íssima, feu-nos-la arribar abans del dia quin__e.
- h) Han desc__bert una av__ria en la insta__ació de l'i__oble.
- i) Ens bron__egem quan les cè__ules de la pell, anomenades me__anòcits, comencen a fabricar un pi__ment anomenat me__anina.
- j) El co__ectiu d'e__igrants d'aquell poble es va encora__ar per l'aco__ida i la benevolència d'aquella a__ociació multi__acial.
- k) El violonce__ista va cance__ar el concert després de te__tejar el nombre d'espectadors.
- l) La plu__a ha __opat l'e__allat i ha embrutat de fang l'e__planada de l'edifici.
- m) El revisor havia picat els bi__ets dels altres via__ers, havia encés el llum blanc del sostre, en__uernador, i esperava mirant-lo com removia les mans dins de les bu__aques de la ga__ardina.
- n) Resultava co__ovedora l'escena, aquella jove desim__olta i aventurera que sempre vestia amb una ga__ardina i uns te__ans ben llar__s i que preparava una supertrave__ia per l'Atlàntic amb moto a__uàtica que començaria al de__embre.



TEMA 9: L'ACCENTUACIÓ I LA DIÈRESI

Mots amb accent agut (´)

- a. En l'estàndard valencià s'usa l'accent agut en les paraules agudes acabades en *-é*, *-és* i *-én*; els infinitius acabats en *-éixer*, *-éncer* i *-ényer*, i les formes verbals acabades en *-éiem* i *-éieu* (encara que s'admet també l'accent greu).

café, francés, sorprén...; paréixer, véncer; atényer; tréiem, féieu...

- b. S'han d'accentuar també amb accent agut algunes paraules

cérvol, crémor, feréstec, llépol, préstec, préssec; Dénia, església, llémena, llépola, témpora, térbola; córrer (i compostos); estómac, fórmula, pólvora, tómbola, tórtora; fórem, fóreu...

Mots amb accent greu (`)

- a. Els demostratius neutres; els compostos de *so* i *bo*, i els participis dels verbs derivats de cloure.

açò, això, allò; debò, ressò; conclòs, exclòs, inclòs...

- b. Algunes partícules gramaticals i altres mots.

què, perquè; però; arròs, espòs, terròs...

Excepcions a l'ús de la dièresi (¨)

- a. En mots que han de dur accent gràfic.

conduïem, Lluís, país...

- b. En l'acabament dels infinitius, els gerundis, els futurs i els condicionals.

agrair, agraint, agrairé, agrairia; traduir, traduint, traduiré, traduiria...

- c. Els mots acabats amb els sufixos *-isme*, *-ista* i en les terminacions *-us*, *-um*.

taoisme, taoista... (Però *lluïisme* i *proïisme* ja que l'acabament *-isme* no és un sufix.); Pius, Pòdium...

- d. Els mots derivats que comencen amb prefixos.

coincidència, neoimpresssionisme, reunió...

- e. En alguns mots en què hi ha un diftong.

arcaic, esferoide, heroic...

- f. Encara que els seus derivats acabats amb els sufixos *-al*, *-itzar*, *-tat* sí que en duguen.

esferoïdal, arcaïtzar, heroïcatat...



ACTIVITATS

1. Poseu accent o dièresi a les paraules que en necessiten.

- a) Els ossos del zoologic son originaris de la regio d'Ucraina.
- b) La picada del papagai li produia una gran coentor, per això li van injectar una ampul·la de serum.
- c) La gracia d'aquella pedra preciosa de color blau consistix en les aigües que reflectix quan li dona la llum.
- d) Aquell pintor no va pintar l'aureola al sant i, ara, la parroquia no el vol.
- e) El club nautic de Denia ha organitzat un concurs de pesca.
- f) L'ambigüitat de l'expressió va confondre els assistents a la tertúlia, i va impedir la continuïtat del programa.
- g) Els pobles expressen els seus dubtes sobre els altres amb frases d'una eloqüència esbalaidora.
- h) Un instint innat, com també ho és l'egoisme, l'avarícia, la cobdícia; una base sobre la qual la naturalesa ha estructurat les seues lleis biològiques de la lluita per l'existència.
- i) La carta és un element bàsic de la comunicació escrita en l'àmbit administratiu i comercial.
- j) La indústria d'aquell país gaudix de bona salut i no s'ha reduït gens gràcies a l'abundància d'exportació de matèries primeres.
- k) L'accident, afortunadament, no va tindre conseqüències; però la malaltia que va patir després li va deixar seqüeles.
- l) Si obeeix les ordres que dona el mestre de cerimònies hauré contribuït a l'èxit de la recepció.
- m) El tractament de les aigües residuals per a preservar l'aigua subterrània dels aquífers i el medi ambient són temes que preocupen les poblacions costaneres.
- n) Un títol grandiloqüent, per a una novel·la roïna i mal traduïda.
- o) Encara que se ben bé que no és així, això m'intranquil·litza, perquè hauràs de reconèixer que tot açò no és normal.
- p) Aquells suïssos ens van agrair la nostra assistència.
- q) Li fan periòdicament una anàlisi exhaustiva per a saber com està de salut.
- r) La programació diürna de la ràdio té molt d'èxit.
- s) El talp és un mamífer insectívor de pel fosca i cos robust que habita en les galeries subterrànies que ell mateix excava.
- t) Saul torna demà a casa; li han dit que faci repos.
- u) No tot el món està d'acord amb l'ús de la violència, i no es pot obligar ningú a formar part d'un exercit.
- v) En esta carretera els accidents són freqüents.
- w) La crisi va arruïnar molts comerciants tèxtils, encara que a Pere li han restituit tot el patrimoni.
- x) Van aïllar les parets amb suro perquè es reduïra el soroll de la música.
- y) La celeberrima novel·lista defèn en la seua intervenció que els llibres es venen entre altres raons per l'atractiu disseny de les seues tapes.



- z) Artur no solament es l'encarregat de departament, sino que tambe es un element de pronostic. Va vestit sempre a l'ultim crit. Tot el mon el coneix per mister Perfecte. La seua vanitat es llegendaria.
- aa) Ella va dir que si que acudiria dema a prendre te, despres d'haver acabat tots els examens.
- bb) Este mati, quan anavem al mercat a comprar melmelada de mores, ens han contat que al net i la neta de Marius els ha succeit una desgracia.
- cc) Dolors no dona importancia a les xafarderies; no els en dones tu tampoc.
- dd) No els ha lluit l'examen, els resultats tan roins no es corresponen amb la bona preparacio.
- ee) Si vens al viatge ens ho passarem molt be.
- ff) S'ha questionat la racionalitat de l'us del telefon d'urgencies.
- gg) Aquells suissos em miraven de reull quan els vaig comunicar que les paraules del seu discurs eren intraduibles.
- hh) Ell diu que no creu en eixes coses, pero cada dia sol consultar que diu el zodiac i te una especie de reptil que li dona sort i l'acompanya a totes parts.
- ii) Vull que compres un interfon porque es un aparell que ens permet la comunicacio en forma de conversacio en veu alta entre dos o mes llocs d'un mateix edifici, per mitja d'un o mes aparells analogs.
- jj) Ara et fare el resum del llibre: el veinat d'un poblet es mobilitza quan arriba un jove que es un bon partit. Qui l'aconseguira?
- kk) Esta es l'opinio d'una persona posseidora de molts bens i de gran capital economic.
- ll) Estem molt agraits porque has contribuït economicament a totes les exposicions d'art modern.
- mm) No se com es deia la canço que cantaveu, pero era una delicia escoltar-vos.
- nn) Lluisa estigue tot el mati conduint per les carreteres d'Eivissa.
- oo) El porc es, des de fa segles, l'animal domestic per excel·lencia.
- pp) Se ben be que et riuras, pero es igual: em sent inundat per un esperit panteista.
- qq) L'aureola d'unio amb les forces de la natura es la característica principal de l'obra que estic creant ara.
- rr) No ho he dit a Joan, pero no se si hauria sigut millor, porque el fet d'esperar cada moment que podia ocorrer, resulta un martiri per a mi fins que ho vaig oblidar.
- ss) A causa del seu maleit retraiment, jo no pogui eixir d'aquella situacio amb l'elegancia que volia.
- tt) Una empresa de la competencia ha trobat la fragancia de l'aigua de colonia que buscavem amb tant d'interes els quimics d'esta empresa.
- uu) L'esfera terraquia que ha adquirit la Universitat d'Ucraina es propietat de la familia d'un navegant molt questionat.
- vv) La teua veina sempre reix en tot allo que mampren.
- ww) Els pares venen hui; els iaies i els besnets, despues-dema.



TEMA 17: L'ARTICLE

Ús de l'article definit

- a. Molt infinitius amb valor de substantiu admeten l'article determinat.

El berenar estava molt bo.

- b. En locucions formades amb les partícules *un* i *altre* quan acompanyen elements coneguts

Van confessar l'un i l'altre.

Supressió de l'article definit

- a. Davant dels infinitius amb valor verbal:

∅ Viure és una tasca apassionant.

- b. Davant la conjunció *que*:

M'encanta ∅ que em dones bones notícies.

I entre una preposició i el relatiu *què*.

El vehicle amb ∅ què vas és bonic.

Els dies de la setmana

- a. Se suprimeix l'article davant dels dies de la setmana, usats adverbialment, immediatament anteriors o posteriors al dia en què s'enuncia.

∅ Diumenge anirem al cinema.

- b. Quan el dia de la setmana està precedit d'un adjectiu que reforça el caràcter de proximitat, l'article no pot suprimir-se.

El pròxim diumenge anirem al cinema.

- c. Ara bé, se suprimeix l'article si l'adjectiu va posposat al dia de la setmana.

Diumenge que ve anirem al cinema.

- d. S'usa l'article acompanyant els dies de la setmana si s'usen com a substantius.

El dilluns és un dia tant bo com un altre.

O si assenyalen freqüència.

Els dimecres solc anar al cinema.



L'article neutre *lo

- a. Davant d'un adjectiu, pot substituir-se per *el*.

Li agrada més el (~~la~~) dolç que el salat.

- b. Davant d'un relatiu es pot substituir generalment per *el*, *això*, *allò*.

No sap més del que li convé.

- c. Amb adverbis comparatius o superlatius coma ara *més*, *menys*, *millor*, *pitjor*, etc. hi ha diversos recursos per a donar un valor intensiu:

Corre lo más rápido que puedas.

Lo mejor es que salgas de casa.

Lo agradecido que està!

Corre com més ràpid millor.

Val més que isques de casa.

Que agraït que està!



ACTIVITATS

1. Subratlleu els errors de les frases següents i corregiu-los.

a) El dijous passat vam visitar l'exposició de pintura que va organitzar l'Ajuntament de El Verger. Ens va convidar l'artista, que tenia molt d'interés que vérem l'obra.

b) Pròxim dilluns esteu convocats a una reunió; a la qual el director com a representant del centre portarà els document perquè els ompliu i els envieu a la Conselleria.

c) Tots sabem que és pràcticament impossible el que una embarcació de vela tan fràgil suporti els embats del mar.

d) No hem rebut la carta a la què et referixes. Els teus amics potser encara no l'han enviada o és molt possible que s'haja perdut.

e) El viatge que va organitzar el centre va ser tot un èxit: la ruta, excel·lent, i l'autobús amb el que vam viatjar, molt còmode.

f) No em podia imaginar que tot lo que havia dit poguera portar-ho a terme.

g) Els connectors marquen explícitament la distribució de les idees a lo llarg del text i fan evidents les interrelacions entre els paràgrafs i les frases.

h) Tots esperàvem que ens contara lo que va passar en aquella festa, però ens vam quedar amb les ganes de saber-ho.

i) Després d'escoltar tot el relat vaig pensar que allò era lo pitjor que li podia haver passat després de molts anys de treball i d'investigació.

j) Recorde una nit que havíem anat a ballar a un club amb una colla d'amics, ens ho estàvem passant de lo més bé i, de sobte, a Mireia se li va ficar en el cap que havíem d'anar-nos-en.



TEMA 20: ELS INTERROGATIUS I ELS RELATIUS

Ús correcte dels relatius

- a. El relatiu variable el qual pot intercanviar-se amb els pronoms relatius invariables *que, què, qui* i *on*.

L'advocat, el qual (o que) és molt llest, va presentar un nou testimoni.
El problema al qual (o a què) feies referència s'ha solucionat.
Els diputats en els quals (o en qui) confiava m'han decebut.
La sala en la qual (o on) farem l'assemblea disposa de megafonia.

- b. Però no es pot intercanviar si va darrere de preposicions fortes (*contra, dins, durant, sobre, etc.*), locucions prepositives, gerundis i infinitius.

La sentència contra la qual es recorre crec que és justa.

- c. La forma *la qual cosa* es reserva per a oracions explicatives, l'antecedent de les quals és una oració.

No ha passat res durant el canvi d'any, la qual cosa ens tranquil·litza.

- d. Per a expressar la idea de possessió usem *del qual* (o *de la qual, etc.*) que equival *cuyo* en castellà i se situa darrere del substantiu que complementa.

En un país el nom del qual no recorde hi ha un govern matriarcal.

- e. La construcció article + relatiu *que* (*el que, la que, etc.*) precedida a vegades de preposició, només és correcta si equival a *aquell que, aquella que*.

Cal considerar tant la proposta del Govern com la [proposta] que va fer l'oposició.

O si l'article el té valor neutre.

He considerat el que m'han dit sobre el mil·lenni.

Ús incorrecte dels relatius

- a. La construcció "preposició + article + que" no és correcta com a relatiu i la podem substituir correctament per *preposició + el qual* (o *els quals, la qual, etc.*) o equivalents.

No cal considerar la proposta del Govern, amb (~~la que~~) la qual (o amb què) no hi estic d'acord.

- b. Si la preposició apareix davant de l'antecedent, no s'ha de repetir davant del relatiu.

Dels temes (**dels quals*) que ja hem parlat, val més no recordar-se'n.

- c. No s'han de reforçar els relatius amb pronoms febles.

Són polítics als quals (~~els~~) preocupa la poca participació ciutadana.

- d. Solem calcar del castellà algunes expressions que cal corregir:

*a cada qual

a cadascú

Facilita a *cadascú* el que li correspon.

*són tal per a qual

són l'un per l'altre

Els dos ministres són l'*un per l'altre*.



ACTIVITATS

1. Completeu les línies en blanc de les definicions, amb aquestes expressions, que en serviran d'exemple:

D'on véns?	Ja sé com ho farem.	No entenc quina relació hi ha entre la carta i ma tia.
On vas?	Quan vas nàixer?	Quant val?
Quanta llet vols?	Quants serem a sopar?	Què has portat?
Qui crida?	Quina aigua més neta!	

quin, quins, quina, quines

1. *adj.* i *pron.* Un (o uns quants) d'un grup o nombre de persones o de coses sobre el qual (o els quals) recau una interrogació directa o indirecta.

Exemple: No entenc quina relació hi ha entre la carta i ma tia.

2. *adj.* Adjectiu exclamatiu que expressa admiració, enuig o censura.

què

pron. Pronom interrogatiu neutre, equivalent a 'quina cosa'.

qui

pron. Pronom interrogatiu equivalent a quina persona o quines persones.

quant, quants, quanta, quantes

1. *adj.* Quina quantitat de, quin nombre de (sovint unit amb el substantiu per la preposició partitiva de).

2. a. *pron.* Quina quantitat o nombre (referit a persones o coses que s'han anomenat o s'han pensat abans).

b. *pron.* Quin preu.

quan

adv. En quin moment, en quina època.

com

adv. De quina manera.

on

1. *adv.* [sovint precedit de la preposició a] En quin lloc, a quin lloc.

2. *adv.* [precedit d'una preposició locativa, i eventualment de la preposició a] Quin lloc.



2. Completeu les línies en blanc de les definicions, amb aquestes expressions, que en serviran d'exemple:

- a) El **qui** vullga vindre, que alce la mà.
- b) Els amics amb **qui** et veus.
- c) Els avantatges **que** té una democràcia són molts.
- d) La casa a **què** em referia és esta.
- e) **Qui** no vullga pols que no vaja a l'era.
- f) Vam anar a una casa el jardí de la **qual** era exuberant i frondós.
- g) Vam trobar un llibre vell, el **qual** era propietat del meu iaio.
- h) Van pagar 18 euros, la **qual** quantitat van arreplegar entre tots els amics.
- i) Vull saber el **que** ha dit.
- j) S'han trobat una fortuna; amb **què** compraran un vaixell.

que

- 1. *pron.* Forma que revist el pronom relatiu quan no va regit per cap preposició (en el qual cas és què), siga que faça de subjecte, de complement directe o de circumstancial de temps.

- 2. *el que* Combinació que servix per a introduir oracions de relatiu substantives amb referència a cosa, en les quals fa de subjecte o bé de complement directe.

què

- 1. a. *pron.* Forma que revist el pronom relatiu que, quan, designant una cosa, va precedit d'una preposició.

- b. *pron.* [precedit d'una preposició] La qual cosa.

qui

- 1. a. *pron.* Pronom relatiu que designa persones o coses personificades, utilitzat en les oracions de relatiu adjectives, com a complement preposicional.

- b. *pron.* Pronom relatiu de persona utilitzat en les oracions de relatiu substantives [generalment com a subjecte].

- c. *pron.* [amb l'article definit] Pronom relatiu de persona que introduïx una oració substantiva en la qual el relatiu fa de subjecte o de complement directe.

qual

- 1. *adj.* Adjectiu relatiu (precedit sempre de l'article definit).

- 2. a. *pron.* Pronom relatiu o explicatiu (precedit sempre de l'article definit) amb què es pot substituir normalment que, qui o què quan són explicatius (no especificatius).



b. *pron.* Pronom relatiu possessiu (precedit de l'article definit i de la preposició de).

3. Completeu els buits amb els interrogatius o relatius escaients, precedits, si cal, de preposició o d'article.

1. Amb _____ ho faràs?
2. Conta'm _____ has fet.
3. Digues-me _____ t'ho ha dit.
4. El dia _____ m'estimes, seré l'home més feliç.
5. El _____ has de fer és treballar més. Dibuixeu el que vullgueu.
6. El _____ ho faça callarà.
7. Es preocupa molt pels _____ no tenen menjar.
8. Este és l'home amb _____ he vingut.
9. Han portat els llibres, _____ tries tu?
10. Hem anat de vacances a una ciutat, la catedral de la _____ és d'estil barroc.
11. Ho vaig saber des del moment _____ el vaig vore.
12. La casa _____ hem comprat és gran i lluminosa.
13. La dona de _____ estàs enamorat.
14. La vam visitar en el seu poble, el _____ era molt bonic.
15. Ma mare, _____ és una persona molt sensata, no s'acalorava mai.
16. Per _____ ho dius?
17. _____ ha vingut?
18. _____ forat que has fet!
19. _____ home!
20. _____ muntanya més bonica!
21. Se n'ha anat, _____ és el que volies.
22. S'han guanyat vint euros; amb _____ compraran un llibre.
23. Va ser ella _____ va cridar.
24. Vos presente la senyora Peris, la _____ vos parlarà sobre els problemes d'este camp.
25. _____ habitants hi ha a la ciutat?
26. _____ t'ha costat?
27. Des de _____ eixiu junts?
28. _____ has aconseguit això, contant mentires?
29. A _____ anares?
30. Per _____ hem de passar?



4. Ratlleu les expressions en negreta que siguen incorrectes.

- a) He vist que plou. **Que / Quina** llàstima, ja no puc anar al parc!
- b) **Que / Què / Quina** pel·lícula has vist?
- c) **Que / Què** gran és esta casa!
- d) **Què / Que** prompte que ho ha sabut!
- e) Si tu mateix no t'entens a l'hora de fer esta faena, **que / què** vols explicar als altres?
- f) L'última convocatòria arribà a la xifra extraordinària de 4.500 inscripcions, i es van presentar finalment 2.250 projectes, entre **els quals / els que** 10 jurats van atorgar 85 premis i mencions.
- g) Sempre m'ha resultat atractiu aquell país, tan místic, tan misteriós, tan contradictori. Un país **en el que / en el qual / en què** es predica la pau i es fa la violència.
- h) No sap si anirà a sopar este dissabte perquè els amics **amb els que / amb els quals / amb qui** sol eixir se n'han anat de viatge.
- i) Joan trobava el poble canviat, no era paregut **al que / al qual / a què** ell havia visitat anys arrere.

5. Subratlleu els errors que hi ha en les frases següents i corregiu-los:

1. No hem rebut la carta a la **què** et referixes. Els teus amics potser encara no l'han enviada o és molt possible que s'haja perdut.

2. El viatge que va organitzar el centre excursionista va ser tot un èxit, i l'autobús amb el que vam viatjar era molt còmode.

3. Ernest era qui més trelat tenia de tots nosaltres, i probablement el més bona persona, però no era la classe d'home qui podia atraure Mireia.

4. L'hostal en el que ens vam allotjar quan anàrem al teu poble tenia totes les comoditats que necessitàvem.

5. Demà és el seu aniversari i vull regalar-li aquell llibre que vam vore que les tapes eren de color taronja.

6. S'havia acabat el curs i, per tant, llevat d'alguna ocasió aïllada en la que mon pare s'encabotava perquè repassara la lliçó, començaven les vacances.

7. Es va sorprendre gratament quan va vore, en aquella competició d'elit, els companys als qui ell mateix havia ensenyat a nadar en el club del poble.

8. Han anunciat que en els pròxims mesos estaran disposats a ampliar el mapa dels espais naturals pels que es caracteritza esta comarca.

9. Anit en la reunió ens van mostrar aquells segells extraordinaris pels que s'interessen els col·leccionistes més aficionats.

10. La raó perquè no t'ho han dit és perquè han considerat que eres una persona molt sensible.



11. Amb la denominació de trastorns de la ingesta es fa referència a una sèrie d'alteracions de la conducta alimentària entre les que destaquem l'anorèxia nerviosa i la bulímia.

12. Els camins pels que vam anar a la caseta estaven plens de fang.

13. El poble que vaig estiuejar l'any passat celebrava les festes la primera quinzena d'agost.

14. Es tracta d'un fenomen psicocultural nou, és a dir, diferent dels que s'havien donat fins ara.

15. Miquel trobava la ciutat distinta, no tenia res a vore amb la que ell havia abandonat anys arrere. Les amistats a les que havia confiat tantes vegades els seus problemes ja no vivien allí.



TEMA 21: ELS NUMERALS, ELS QUANTIFICADORS I ELS INDEFINITS

Els numerals

- a. El numeral *un* adopta la forma *u* usat com a ordinal o com a nom de xifra.

Veieu la pàgina *u* del llibre de text

- b. Cal usar la forma *un* quan designa el primer element d'una sèrie.

Compta d'un a deu.

Els quantitatius

- a. Algunes expressions calcades del castellà no són correctes. Així no s'ha de modificar el valor dels quantitatius:

**Quants* més en serem, més riurem.

Li donen **quant* vol.

Vine **quant* abans.

Com més en serem, més riurem.

Li donen tot allò que vol.

Vine tan prompte com pugues.

Els indefinits

- a. No és correcte l'ús de l'indefinit *algun* (i *alguna*, *alguns*, *algunes*) amb el significat d'"un poc", ni per a referir-se a 'una persona qualsevol indeterminada', ni amb el valor de 'cap', ni en algunes locucions calcades del castellà.

Tinc **alguna* pressa.

**Algun* altre t'informarà millor.

No em queda taronja **alguna*.

Hi havia **algun* que altre espectador.

Tinc un poc de pressa.

Algú altre t'informarà millor.

No em queda cap taronja.

Hi havia alguns espectadors.

- b. Davant d'un complement partitiu introduït amb *de* hem d'usar *algun* front a *algú*.

(*Algú) Algun dels veïns ha protestat.

- c. És incorrecte l'ús d'*algú* per a indicar 'una persona important'.

La nova alcaldessa es pensa que és (*algú) important.

- d. L'expressió *un altre* significa 'un de més', 'un de diferent', 'un segon', 'encara un més', etc.

Tinc temps encara per a llegir un altre llibre.

- e. Mentre que el mot *altre* indica un grau d'indeterminació alt i equival a 'qualsevol', 'cap altre', etc.

No hi havia altre remei.

- f. L'indefinit *cadascú* (o *cada u*) fa referència a 'tota persona'.

Cadascú (o *cada u*) en sa casa i Déu en la de tots.



g. Mentre que *cadascun* (o *cada un*) designa 'un element que pertany a un col·lectiu determinat quantitativament'.

Posa un exemple per a *cadascun* (o *cada un*) [dels arguments].

h. No podem usar *cap* davant d'elements no comptables perquè el mot correcte és *gens*.

No tenen (*cap) **gens** d'interés a mentir.

i. L'indefinit *mateix* ha de concordar amb els pronoms o adverbis on hi va posposat.

Vindran ells mateixos (*mateixa).

j. De vegades s'usa incorrectament *mateix* per a evitar la repetició d'un nom usat anteriorment.

L'estudi és excel·lent, però ell (*no és l'autor del mateix) no n'és l'autor.

k. L'indefinit *tot* es manté invariable davant de topònims (noms de ciutats, països, etc.) sense article.

Tot (*Tota) Dénia es va omplir de neu.

l. El mot *varis* no és un indefinit sinó un adjectiu que significa 'variat', per tant s'ha de substituir per *alguns*, *diversos*.

S'han manifestat en contra de la Llei diverses (*vàries) associacions.



ACTIVITATS

1. Subratlleu els errors de les frases següents i corregiu-los.

a) El cartell és el mètode adequat per a explicar experiments ja que no estan subjectes a cap límit, i perquè admeten varies mides, l'ús de colors, etc.

b) Es tracta d'un fenomen cultural nou, és a dir, diferent dels que s'havien donat fins ara. Però, per a entendre'l millor, hem de considerar altres variables.

c) Sempre els confonem, no són els mestres amb els quals vinguérem altre dia del viatge, sinó uns altres.

d) Ha sigut necessari contractar altre obrer perquè el que teníem no podia acabar la faena que li havíem encomanat.

e) La primera vegada que la vaig vore tenia quinze anys, me la va presentar la pròpia alcaldessa. Ara en té vint i és una estudiant excel·lent i té un futur prometedor.

f) A pesar que els diners generats per la societat eren suficients perquè aquesta mantinguera una sanejadíssima situació econòmica, fa un any va haver-hi un augment de capital que ha produït l'alegria entre els comptables de la mateixa.

g) Es va sorprendre gratament quan va vore, en aquella reunió de polítics, els companys a qui ell mateixa havia afiliat l'any passat.

h) Si ells mateixa no s'entenen a l'hora de fer esta proposta, què vols explicar als altres?

i) Des de sempre, hi ha festes en què participa tota Gandia. En d'altres, en canvi, la participació de la població és molt reduïda.

j) L'alcaldesa de Dénia era qui més trellat tenia de tot la Marina Alta, i probablement la més bona persona, però no era la classe de política que convenia al partit.



TEMA 22: ELS PRONOMS PERSONALS

L'ordre en què es combinen els pronoms s'indica en el quadre. Observeu que en tota combinació va davant el Complement Indirecte, però si hi ha cap reflexiu es col·locarà davant. Si s'afegeix un tercer pronom es comporta respecte al segon, com aquest respecte al primer; i així successivament:

reflexiu	2a persona	1a persona	3a persona		
			CI	CD i atribut	adverbis
se	te, us	me, ens	li, els	el, la, els, les, ho	en, hi

El pronom *en*

- a. Pot substituir complements circumstancials de lloc introduïts per la preposició *de*.

Mentre uns entraven al cinema, els altres n'eixien [del cinema].

- b. I complements preposicionals d'objecte introduïts per la preposició *de*.

No van informar de l'assassinat dilluns, però en van informar dimarts [de l'assassinat].

- c. Reemplaça el predicat del complement de verbs com *nomenar* [cap d'estudis, secretari/a...], *elegir* [president/a, director/a], *designar*, *fer-se* [fan, soci/a...].

La ministra anterior era també la portaveu del Govern, però al nou no la'n faran mai [portaveu].

- d. I acompanya certs verbs pronominals que tenen associada una idea de moviment.

El millor que podrien fer es tornar-se'n per on han vingut.

El pronom *hi*

- a. Representa una determinació circumstancial de lloc introduïda per una preposició que no siga *de*.

Quan vaig arribar al poble, ells ja hi eren [al poble].

- b. Pot representar una circumstància de manera, instrument o concurrència a una acció.

Una ONG gestiona els fons transparentment, però una altra no els hi gestiona [transparentment].

- c. Pot representar un complement preposicional d'objecte introduït amb qualsevol preposició que no siga *de*.

Ja ha acabat el judici, val més no pensar-hi més [en el judici].

- d. Acompanya el verb *haver-hi* usat com a impersonal.

No havent-hi més assumptes, es clou la sessió.

Pleonasme i doblament

- a. Cal evitar l'ús de pronoms quan apareixen explícits els complements a què es refereixen.

No hi ha (*n'hi ha) *coques*.



ACTIVITATS

1. Escriu el pronom o la combinació binària de pronoms que corresponga en els buits de les frases:

- a) Els vostres amics encara no ens han donat la notícia; de segur que _____ donaran.
- b) M'han dit que els meus cosins ens han comprat un regal, però no sé quan _____ donaran.
- c) Volia vendre-vos els terrenys, però crec que no podré vendre _____.
- d) Porteu el menjar al gat. Porteu _____.
- e) Volia vendre estos jocs als meus clients, però crec que no podré vendre _____.

2. LES FORMES DE 1a, 2a I 3a PERSONA. Escriu el pronom o la combinació binària de pronoms que corresponga en els buits de les frases:

- a) Quan el president reclame els expedients, _____ passes.
- b) Digues a Marta que pose el dinar al foc. Digues _____.
- c) Joan ha demanat a Maria revistes, però Maria no vol deixar _____.
- d) Vols una tassa de café? Sí, posa _____ una.
- e) Els amics han comprat dos rams de flors a Empar. Els amics _____ han comprat dos.

3. LES FORMES DE 1a, 2a I 3a PERSONA. Escriu el pronom o la combinació binària de pronoms que corresponga en els buits de les frases:

- a) La meua germana m'ha demanat les claus del cotxe, però jo no sé si _____ donaré.
- b) No els digues tot el que saps. Ja _____ diràs quan siga el moment.
- c) Joana va ensenyar la casa que s'ha comprat a les seues veïnes. Ella _____ va ensenyar.
- d) Andreu i Roser no saben encara el que ha passat. Conteu _____.
- e) Si et demanen la llista de convidats, dóna _____.

4. EL PRONOM NEUTRE *HO*. Escriu el pronom o la combinació binària de pronoms que corresponga en els buits de les frases:

- a) Això que m'has fet, no _____ perdonaré mai.
- b) Has portat això a les teues cosines? Sí, _____ vaig portar ahir.
- c) No tinc clar això que ha explicat el professor, però no hi ha manera de preguntar _____.
- d) Conta el que t'he dit a les teues germanes. Conta _____.
- e) Vull que expliques a Marta com es fa el problema. Vull que _____ expliques bé i pas a pas.

5. ELS PRONOMS ADVERBIALS *EN* I *HI*. Escriu el pronom o la combinació binària de pronoms que corresponga en els buits de les frases:

- a) No et preocupes si t'has quedat sense diners, que ja _____ deixaré.
- b) El metge ha receptat aspirina a Carme i Maria per al constipat, quan arriben a casa _____ doneu.
- c) De nit es dedicava a pintar, però ara ja no _____ dedica.
- d) En la botiga del cantó regalen llepolies als xiquets. A tu no _____ han regalat?



e) Aniré demà a Castelló. Maria, _____ vols acompanyar?

6. Escriu el pronom o la combinació binària de pronoms que corresponga en els buits de les frases:

a) Si no trobes la roba al calaix, fes el favor de posar _____.

b) No podem traure el full de la impressora, però esperem que tu _____ tragues.

c) T'agraden els meus pantalons nous? _____ he comprats a la botiga del barri.

d) El meu germà m'ha regalat un llibre, però tu no _____ has regalat cap.

e) Emili i Àngels volen casar-se i els seus pares han comprat un pis per a regalar _____.

7. Escriu el pronom o la combinació binària de pronoms que corresponga en els buits de les frases:

a) El gos donava la poteta al seu amo. El gos _____ donava.

b) Si penses comprar el llibre als xiquets, no _____ compres ara.

c) Demà escriuré les cartes a les meues amigues i _____ enviaré.

d) Joan, faràs la paella demà? -Sí, sí que _____ faré.

e) Portaré les cartes a les advocades i _____ deixaré en la bústia.

8. Escriu el pronom o la combinació binària de pronoms que corresponga en els buits de les frases:

a) Joan va sol·licitar la beca i no _____ van concedir.

b) Les teues amigues m'han demanat els llibres, demà _____ portaré.

c) Pere sempre compra la fruita a la seua amiga del mercat. Tu també _____ compres?

d) Si voleu, deixeu-nos les ferramentes i nosaltres _____ guardarem.

e) Portes la roda poc unflada. Vols que _____ unflem més (a tu)?

9. Escriu el pronom o la combinació binària de pronoms que corresponga en els buits de les frases:

a) Ha dit la mare que poseu les cadires damunt de les taules si voleu agranar. Ha dit la mare que _____ poseu.

b) Pepa va amb un xic de Xàtiva, però a nosaltres encara no _____ ha presentat.

c) Vau comentar els vostres projectes als vostres caps de departament? Sí, _____ vam comentar, però no ens van fer massa cas.

d) He sentit que Joan i Marta volen vendre la casa. Podríem comprar _____.

e) El metge li ha recomanat que camine a poquet a poquet durant una temporada. Si _____ camina jo crec que es recuperarà.

10. Escriu el pronom o la combinació binària de pronoms que corresponga en els buits de les frases:

a) Encara que les teues amigues et demanen els deures, no _____ deixes.

b) Este vestit vull posar _____ la setmana que ve.

c) No sabia que encara tenies a casa els llibres de Joan. Vull que _____ tornes.

d) Vas deixar les tisores de podar a les teues amigues. Vés a demanar _____.

e) Els meus amics no saben el que ens ha passat. Fes _____ saber.



11. Subratlleu els errors de les frases i corregiu-los.

a) La cova era ampla i profunda, i el pis davallava cap al fons. En l'entrada es veien restes d'excavacions anteriors, però més endins no n'hi havia res.

b) L'últim dia que els vaig vore estaven buscant desesperadament el seu pare perquè els acompanyara a l'advocat i lis arreglara uns papers.

c) A més de perdre moltes classes, la malaltia que tenia Joan li havia obligat a repetir curs i pareixia que estava dispensat de tota responsabilitat amb les notes.

d) La retreia la seua impaciència, ja que ella només volia obrir el sobre perquè el contingut de la nota l'havia inquietada profundament.

e) Duia alguns minuts repetint-se a si mateix que no n'hi havia cap raó per a sentir-se preocupat. Però l'amiga li deia que no estava tot tan clar com ell creia.

f) Vivia retirat lluny del seu país d'origen i des que el van confiscar els primers quadros no n'havia tornat a pintar cap.



TEMA 23: ELS VERBS

L'infinitiu, el gerundi i el participi

a. Els gerundis acaben en *-ant*, *-ent* o *-int* segons que siguen de la conjugació I, II o III respectivament:

cantar: *cantant*, batre: *batent*, dormir: *dormint*...

Llevat de *escriure* i *viure* que fan *escrivint* i *vivint* respectivament.

b. Cal remarcar que són incorrectes les formes de gerundi acabades en *-guent* o en *-quent*:

corrent (*correguent), duent (*duguent), coneixent (*coneguent), devent (*deguent), eixint (*isquent), plovent (*ploquent), vivint (*)...

c. Un grup de participis irregulars es formen a partir de l'acabament de l'infinitiu:

INFINITIU		PARTICIPI	
atendre, entendre...	-tendre	-tés	atés , entés ...
detenir, sostenir...	-tenir	-tingut	detingut , sostingut ...
admetre, emetre...	-metre	-més	admés , emés
ocórrer, concórrer...	-córrer	-corregut	ocorregut , concorregut ...
contraure, distraure...	-traure	-tret	contret , distret ...
interrompre, corrompre...	-rompre	-romput	interromput , corromput ...
concloure, recloure...	-cloure	-clos	conclòs , reclòs ...
confondre, difondre...	-fondre	-fós	confós , difós ...
cobrir, entreobrir...	-obrir	-obert	cobert , entreobert ...
combatre, rebatre...	-batre	-batut	combatut , rebatut ...

d. Hi ha uns quants participis que solen plantejar dubtes, com ara:

absoldre: **absolt**
 atényer: **atés**
 caldre: **calgut**
 coure: **cuit / cogut**
 despendre: **despés**
 doldre: **dolgut**
 empényer: **empés**
 estrényer: **estret**
 imprimir: **imprés**
 meréixer: **merescut**
 pertànyer: **pertangut**
 plaure: **plagut**
 pondre: **post**
 retre: **retut**
 ser: **sigut**
 venir: **vingut**
 viure: **viscut**

aparéixer: **aparegut**
 cabre: **cabut**
 constrényer: **constret**
 créixer: **crescut**
 dir: **dit**
 dur: **dut**
 escriure: **escrit**
 fer: **fet**
 incloure: **inclòs**
 moldre: **molt**
 plànyer: **plangut**
 poder: **pogut**
 restrényer: **restret**
 romandre: **romàs**
 traure: **tret**
 veure: **vist**



ACTIVITATS

1. Ratlleu la forma de gerundi incorrecta de cada parella:

- a) Està *traguent* / *traient* (TRAURE) aigua del pou tot el matí.
- b) Si continua *plovent* / *ploguent* (PLOURE) d'esta manera, no podrem eixir de casa.
- c) No el molestes, que està *resolent* / *resolguent* (RESOLDRE) un problema difícil.
- d) A poc a poc anaven *apareguent* / *apareixent* (APARÉIXER) tots els secrets.

2. Escriviu la forma impersonal adequada dels verbs que hi ha entre parèntesis als buits de les frases següents.

- a) Si continuen _____ (APARÉIXER) taques d'humitat, avisarem perquè vinguen.
- b) Estàs _____ (RESOLDRE) el problema de matemàtiques?
- c) Aquella obra de teatre era molt divertida: passàrem la nit _____ (RIURE) sense parar.
- d) Aneu _____ (TRAURE) les creïlles del foc.
- e) Va continuar _____ (PLOURE) tot el dia.
- f) Diuen que ella està _____ (REBRE) moltes cartes de felicitacions.
- g) Estàs _____ (DIFONDRE) malament la notícia.
- h) El congrés encara està _____ (DEBATRE) la moció.
- i) No digues res que està _____ (RESOLDRE) un problema difícil.
- j) Encara estic _____ (TRADUIR) els documents que em vas deixar.
- k) En esta època de l'any és molt estrany que estiguen _____ (CAURE) les fulles.
- l) Josep està malalt del renyó i passa el dia _____ (BEURE) aigua.
- m) El vaig vore quan estava _____ (TRAURE) el cotxe del garatge.
- n) Quan van arribar, Joan encara estava _____ (CÓRRER) pel parc.
- o) Sempre està _____ (DIR) coses que mai fa.
- p) Aneu _____ (EIXIR) d'un en un.

3. Ratlleu la forma de participi incorrecta de cada parella:

- a) No sé si has *entés* / *entengut* (ENTENDRE) bé el que t'he dit.
- b) Han *retés* / *retingut* (RETINDRE) a tots els ostatics i negocien una eixida.
- c) Què t'han *promés* / *prometut* (PROMETRE)?
- d) El meu amic Sergi, l'han *exclòs* / *excluit* (EXCLOURE) de la llista perquè li faltava un document.
- e) Estic molt *confós* / *confondit* (CONFONDRE).
- f) Diuen que han *descobert* / *descobrit* (DESCOBRIR) un remei contra les malalties infeccioses.
- g) Aquella desgràcia el va deixar molt *abatit* / *abatut* (ABATRE).



4. Escriviu la forma impersonal adequada dels verbs que hi ha entre parèntesis als buits de les frases següents.

- a) La pedra que ha _____ (CAURE) de la teulada ha trencat la vorera.
- b) Has _____ (ESPRÉMER) totes les taronges que he comprat?
- c) Han _____ (ESTABLIR) una sèrie de normes per al bon funcionament del sistema.
- d) Els seus pares han _____ (CREURE) convenient que no torne a l'escola.
- e) He _____ (TÉMER) que vindria massa prompte
- f) Han _____ (SUBSTITUIR) els ordinadors de l'oficina per uns altres de més potents.

5. Escriviu la forma impersonal adequada dels verbs que hi ha entre parèntesis als buits de les frases següents.

- a) Hem _____ (INCLOURE) les anotacions en l'informe.
- b) Després de tants anys sense edificar han _____ (REPRENDRE) l'obra.
- c) Tants disgusts han _____ (MALMETRE) la salut de Vicent.
- d) Tots hem _____ (CONVINDRE) que no anirem a la reunió.
- e) Els científics han _____ (DESCOBRIR) una fórmula contra l'envelliment.
- f) Les seues paraules m'han _____ (DESPLAURE) molt.
- g) L'actriu estava molt _____ (CONFONDRE) després de la seua nominació.
- h) Els testimonis no han _____ (COMPARÉIXER) i no s'ha pogut resoldre el juí.
- i) M'ha _____ que acabarà l'obra de la casa abans de l'estiu.
- j) Ha _____ (REFER) la seua vida en una altra ciutat.

6. Escriviu la forma impersonal adequada dels verbs que hi ha entre parèntesis als buits de les frases següents.

- a) La meua cosina ha _____ (VIURE) cinc anys a l'Alcora.
- b) Pasqual sempre ha _____ (PERTANYER) a la confraria de l'estalvi.
- c) Joan diu que ha _____ (IMPRIMIR) tots els articles.
- d) El pres ha sigut _____ (ABSOLDRE).
- e) Els atletes han _____ (MERÉIXER) guanyar esta vegada.
- f) El cuiner ha _____ (BATRE) moltes clares d'ou per a fer este pastís.
- g) El secretari ha _____ (CLOURE) la sessió i ha convocat els assistents per al pròxim 30 de maig.
- h) L'acusada ha sigut _____ (ABSOLDRE).
- i) Mira com ha _____ (CRÉIXER) este xiquet!
- j) Han _____ (OBRIR) la porta puntualment.
- k) No ens han _____ (CABRE) els llibres en la llibreria.
- l) Quan hages _____ (MOLDRE) el café, guarda'l en l'armari.

El present, el pretèrit, el futur, el condicional i l'imperatiu

- a. Hi ha un grup de verbs que s'han format a partir de *córrer*, *cloure*, *batre*, *fondre*, *metre*, *rebre* i *rompre* que conjuguem incorrectament com si foren de la tercera conjugació; mentre que un altre grup de verbs de la tercera conjugació s'assimilen incorrectament a la primera:

SEGONA CONJUGACIÓ
 concórrer, discórrer... (i no *concurrir, *discurrir...):
 excloure, incloure... (i no *excluir, *incluir...)
 abatre, combatre... (i no *abatir, *combatir...)
 confondre, difondre... (i no *confundir, *difundir...)
 admetre, ometre... (i no *admitir, *omir...)
 apercebre, concebre... (i no *aperibir, *concebir...)
 interrompre, irrompre... (i no *interrumpir, *irrupir...)

TERCERA CONJUGACIÓ
 abaratar (i no *abaratar)
 aclarir (i no *aclarar)
 acovardir (i no *acovardar)
 amansir (i no *amansar)

- b. Un grup de verbs solem fer-los acabar incorrectament amb *-éixer*, (i els conjuguem malament):

afavorir (*afavoréixer), compadir (*compadéixer), florir (*floréixer, pertànyer (*pertenéixer), prevaler (*prevaléixer), romandre (*permanéixer)...

- c. En alguns verbs solem afegir una *-c* incorrectament a la 1a persona del present d'indicatiu o de subjuntiu:

PRESENT D'INDICATIU
 bull (*bullc)
 bevem, beveu (*beguem, begueu)
 creiem, creieu (*creguem, cregueu)
 cull (*cullc)
 cus (*cusc)
 diem, dieu (*diguem, digueu)
 dorm (*dorc)
 fuig (*fuigc)
 perd (*perc)
 riem, rieu (*riguem, rigueu)
 sent (*senc)
 traïem, traieu (*traguem, *tragueu)...
 tus (*tusc)
 vull (*vullc)

PRESENT DE SUBJUNTIU
 bulla, bulles... (*bullga, *bullgues...)
 culla, culles... (*cullga, *cullgues...)
 cusa, cuses... (*cusga, *cusgues...)
 dorma, dormes... (*dorga, *dorgues...)
 fuja, fuges... (*fuigga, *fuigues...)
 perda, perdes... (*perga, *pergues...)
 senta, sentes... (*senga, *sengues...)
 tussa, tusses... (*tusga, *tusgues...)

- d. No s'ha d'usar el grup **ixc*, sinó *sc* (o *sq*):

PRESENT D'INDICATIU
 cresc (*creixc)
 isc (*ixc)
 nasc (*naixc)
 patisc (*patixc)
 visc (*vixc)

PRESENT DE SUBJUNTIU
 cresca, cresques... (*creixca, *creixques...)
 isca, isques... (*ixca, *ixques...)
 nasca, nasques... (*naixca, *naixques...)
 patisca, patisques... (*patixca, *patixques...)
 visca, visques... (*vixca, *visques...)

- e. Les formes del singular i de la 3a persona del plural dels verbs acabats en *-iar* (*acariciar*, *agraciar*, *apreciar*, *atrotfiar*...) són planes i, per tant, la vocal tònica del present d'indicatiu i de subjuntiu (i també l'imperatiu) és la *-i-* de l'acabament:

PRES. IND.: acaricie, acaricies, acaricia, acariciem, acaricieu, acaricien
 PRES. SUB.: acaricie, acaricies, acaricie, acariciem, acaricieu, acaricien



7. Ratlleu la forma verbal incorrecta de cada parella, fent atenció a la conjugació verbal correcta:

- a) Jo no *concebisc* / *concep* (CONCEBRE) com fas les coses, tens una manera de treballar que no m'agrada.
- b) L'entrenador sempre *infor* / *infundix* (INFONDRE) ànims a l'atleta perquè acabe la carrera.
- c) Este número *remet* / *remitix* (REMETRE) el lector a la nota que hi ha a peu de pàgina.
- d) És una persona eixuta, que no *admitix* / *admet* (ADMETRE) cap broma.
- e) Si no l'*estrenys* / *estrenyixes* (tu) (ESTRÉNYER) més, el nuc es desfarà de seguida.

8. Escriviu el present d'indicatiu dels verbs que hi ha entre parèntesis als buits de les frases següents.

- a) Ella encara _____ (INTUIR) ara que la gent la _____ (CONFONDRE) amb una altra persona.
- b) Ella tots els dies _____ (REBRE) la visita dels seus amics.
- c) Jo _____ (MOLDRE) el café cada dia perquè m'agrada més acabat de moldre.
- d) El vestit que m'he comprat té la butxaca xicoteta i la mà no m'hi _____ (CABRE).
- e) Sempre que ve el teu germà, ella _____ (PERDRE) la paciència.
- f) Necessite el cotxe perquè _____ (VIURE) en el camp.
- g) Sempre estàs dient mentires. No _____ (DIR) mai tota la veritat.
- h) Qui calla, _____ (CONSENTIR).

9. Escriviu el present de subjuntiu dels verbs que hi ha entre parèntesis als buits de les frases següents.

- a) No vull que _____ (CONFONDRE) els conceptes, el tema és més fàcil del que pareix.
- b) Per favor, Jaume, no _____ (PERDRE) el rellotge.
- c) Quan ella _____ (EIXIR) anirem a berenar.
- d) Hem recomanat a la teua neboda que _____ (LLEGIR) el llibre, però no vol.
- e) Em preocupa que ella _____ (TOSSIR) tant.
- f) Que jo _____ (PRESENTIR) els seus pensaments no vol dir res.
- g) Et recomane que _____ (REDUIR) de marxa, sempre vas massa ràpida.
- h) Trobe molt difícil que et _____ (CONCEDIR) el premi.
- i) És difícil que _____ (SENTIR) el telèfon perquè la pobra està més sorda que una rella.
- j) Sempre que discutim sobre este tema, ell fa que t' _____ (INHIBIR) i que no comentes mai res.

10. Escriviu el present d'indicatiu o de subjuntiu dels verbs que hi ha entre parèntesis als buits de les frases següents.

- a) Cal que _____ (REDUIR) els gastos si voleu viatjar.
- b) Caldrà que _____ (vosaltres) (RESPONDRE) tot allò que vos pregunten.
- c) El Govern es _____ (REUNIR) hui per evitar la crisi.
- d) El propietari vol que jo _____ (OBRIR) la botiga demà a les huit.



- e) Em _____ (DESPLAURE) la vostra separació.
- f) És un grosser: _____ (OFENDRE) sempre que parla.
- g) Maria sempre _____ (CORREGIR) les faltes d'ortografia amb bolígraf negre.
- h) No poden escorcollar la casa perquè no _____ (DUR) l'autorització.
- i) No trobaràs ningú que _____ (FER) la truita de creïlles com la mare.
- j) Nosaltres _____ (INTUIR) que no ens dius la veritat.
- k) Quan _____ (MORIR) el gos, el trobaré a faltar.
- l) Qui no es _____ (TRAURE) el passe no podrà entrar a l'estadi.
- m) S'ha comprovat que la publicitat que _____ (OFERIR) fantasia guanya en vendes.
- n) Toni, no _____ (DUR) els llibres que et vaig demanar. Fes el favor de tornar a casa a buscar-los.
- o) Vull que vosaltres _____ (OBRIR) la finestra o ens torrarem de calor.

11. Escriviu el pretèrit, el futur, el condicional o l'imperatiu dels verbs que hi ha entre parèntesis als buits de les frases següents.

- a) L'any passat tu sempre _____ (DIR) que aniries a la festa si et convidaven.
- b) Tu abans no _____ (TRAURE) mai el cotxe de l'aparcament.
- c) L'any passat, sempre que Manuel i Jaume _____ (EIXIR) a caçar _____ (ABATRE) un colom.
- d) Recorde quan érem menuts i contínuament _____ (INTERROMPRE) el professor en les classes.
- e) L'acusat _____ (ADDUIR) que quan va cometre el robatori no era conscient del que feia.
- f) Tu no _____ (TRAURE) mai el cotxe de l'aparcament.
- g) Joan, _____ (ANAR) amb compte amb els senyals de trànsit.

Perífrasis verbals

- a. Les perífrasis més habituals expressen obligació o probabilitat. Aquestes són les expressions incorrectes i les correctes:

PERÍFRASIS D'OBLIGACIÓ		PERÍFRASIS DE PROBABILITAT	
INCORRECTES	CORRECTES	INCORRECTES	CORRECTES
<u>HAYER-HI QUE + INF.</u>	<u>CALDRE + INF.</u>	<u>DEURE DE + INF.</u>	<u>DEURE + INF.</u>
<i>hi ha que + Inf.</i>	cal + Inf.	<i>deuen de + Inf.</i>	deuen + Inf. + Inf.
<i>hi hauria que + Inf.</i>	caldria + Inf.	<i>devien de + Inf.</i>	devien + Inf.
<i>hi haurà que + Inf.</i>	caldrà + Inf.	<i>deuran de + Inf.</i>	deuran
<u>TINDRE QUE</u>	<u>HAYER DE</u>	<u>FUTUR</u>	<u>DEURE</u>
<i>tinc que + Inf.</i>	he de + Inf.	<i>seran...</i>	deuen ser
<i>tindria que + Inf.</i>	hauria de + Inf.		
<i>tindrem que + Inf.</i>	haurem de + Inf.	<u>CONDICIONAL</u>	devien ser
		<i>serien</i>	

- b. La perífrasis anar *a + infinitiu* no és correcta si té valor de futur ja que cal usar el futur simple:

On aniràs (*vas a anar) de vacances l'estiu proper?

- c. **Acabar per + infinitiu* pretén expressar 'la culminació d'una acció després d'un procés'; però com que és incorrecta usarem locucions o adverbis com *al final*, *a l'últim*, *finalment*:

Després de molts anys de festeig, al final va accedir (*va acabar per accedir) a casar-se.

- d. **Estar al + infinitiu* sol usar-se incorrectament per a indicar la 'imminència d'una acció'. Cal substituir-la per altres expressions:

L'autobús està a punt d'arribar (*està a l'arribar).

- e. **Ser de + infinitiu* és incorrecta en el sentit de 'ser necessari realitzar una acció' i, doncs, l'hem de substituir per *caldre + infinitiu*, o per altres expressions:

Cal esperar (*És d'esperar) que el llibre que et vaig deixar continue en bon estat.

- f. *Estar + gerundi* és correcta amb valor de continuïtat o reiteració:

Està content tot el matí.

Però és incorrecta si expressa altres valors i, doncs, són preferibles les formes verbals simples:

Escolte (*Estic escoltant) les notícies, mentres tu prepares el dinar.

- g. **Portar + gerundi*: Té un valor duratiu, però és incorrecta i s'ha de substituir per la perífrasi *estar + gerundi*:

Esta nevant (*Porta nevant) tota la nit.



12. Subratlleu els errors de les frases següents (alerta a les perífrasis verbals) i corregiu-los.

a) Es tracta d'un fenomen psicocultural nou, és a dir, diferent dels que s'havien donat fins ara. Però, per a entendre'l millor, tenim que considerar unes altres variables.

b) La primera vegada que la vaig vore deuria de tindre quinze anys; jo anava encara a l'escola i ella ja anava a l'institut. Sempre havíem viscut en el mateix poble, però no ens havíem trobat mai.

c) Passes el dia pensant en ell i veig que tot el que tens que fer està per acabar.

d) Els veïns dels meus pares deuen de tindre molts diners, perquè tenen moltes propietats i no paren de viatjar.

e) Durant l'última mitja hora els caçadors tenien que prescindir totalment de la paraula, usant el gest com a única forma de comunicació.

f) Si no véns puntual, és precís que no tinguen en compte les teues opinions. No estàs demostrant ser una persona seriosa en el teu treball.

g) Si volgueres que fera eixa carrera hi hauria que preparar-lo millor en determinades assignatures específiques per tal que aprovara sense dificultat.

h) La porta del balcó estava oberta i es va imaginar que l'home devia d'haver tornat de la ciutat. No s'ho va pensar més i va entrar a visitar-lo.

i) Sempre que hi ha un homicidi d'estes característiques, tots els psicòpates de la ciutat se'n declaren autors; però si vol que acceptem la seua confessió tindrà que provar els fets.

j) Després de l'esforç i d'estudiar tant deus d'estar molt content del resultat dels exàmens.

k) Marta s'ho ha pres molt malament; jo crec que li ho tenies que haver dit d'una altra manera.

l) Podríem tractar de trobar les dades en els ordinadors de secretaria, però de tota manera el llistat de la gent que es va examinar l'any passat té que estar en algun lloc.

m) Jo creia que aquell home devia de ser representant o venedor d'aparells fotogràfics o de transistors. Qui sap si de perles cultivades...

n) La introducció d'una tesi doctoral té que tindre unes característiques especials que la diferencien de les introduccions d'altres texts científics.



13. Ompliu els buits de les frases següents amb les formes verbals corresponents als usos dels verbs.
- a) Nosaltres li _____ (DUR) el berenar cada vesprada.
 - b) Quan el mestre ens mana alguna cosa, _____ (OBEIR) sense piular.
 - c) La mare vol que vos _____ (BEURE) el suc.
 - d) No _____ (OMPLIR) el pitxer fins que ell no et done permís.
 - e) Els alumnes _____ (PRETENDRE) aprovar sense estudiar i jo ja sabia que ho tindrien ben difícil.
 - f) Ahir _____ (SER) el primer dia que tu _____ (ADONAR-SE) de la situació.
 - g) Al dia següent de la festa, la ciutat _____ (OFERIR) un aspecte diferent.
 - h) Vam arribar tard perquè ens _____ (nosaltres) (CONFONDRE) de carretera.
 - i) Jo abans _____ (VIURE) al costat de sa casa, però no la conec.
 - j) A causa d'aquella calor teníem la sensació que el temps no _____ (TRANSCÓRRER) aquell estiu.
 - k) Ell va aconseguir que nosaltres l' _____ (INTRODUIR) en la fàbrica.
 - l) Ja et vaig avisar que no _____ (VEURE) estes pel·lícules.
 - m) Si _____ (VIURE) com jo et vaig aconsellar no et passaria això.
 - n) No m'agradaria que tu o els teus amics _____ (VEURE) aquell espectacle.
 - o) Em posaria molt content si vosaltres _____ (CREURE) en mi.
 - p) L'autor demanava als lectors que _____ (REMETRE'S) a les instruccions.
 - q) Si li fas una miqueta de companyia li _____ (INFONDRE) ànims.
 - r) _____ (a mi) (ESCRIURE) la teua opinió sobre el que et _____ (DIR) Joana en la carta.
 - s) Si _____ (vosaltres) (LLEGIR) tots els dies no _____ (TINDRE) problemes de comprensió.
 - t) Pot ser que aquell home _____ (DIRIGIR-SE) cap a la parada de l'autobús.
 - u) Si _____ (PERDRE) el tren, aniria a buscar-te amb el cotxe.
 - v) Quan el xiquet _____ (CRÉIXER) ens comprarem una casa nova.
 - w) Quan es _____ (COSIR) bé el botó de la camisa ja li ensenyaré a fer més coses.
 - x) Si jo _____ (HAVER) sabut que era tan complicat resoldre el problema, no l'hauria plantejat.
 - y) Vosaltres, per si de cas, no _____ (REMOURE) res.

Verbs pronominals i no pronominals

a. A continuació hi ha una relació de **verbs pronominals** que, en l'accepció que s'indica, han d'anar acompanyats de pronoms necessàriament:

<i>acabar-se</i>	'Consumir del tot'. No m'he acabat (* <i>he acabat</i>) el dinar.
<i>aprimar-se</i>	'Fer-se prim, flac.' Fer esport no t'aprimarà (* <i>aprimarà</i>) molt.
<i>desdejunar-se</i>	'Prendre el desdèjuni'. Em desdejune (* <i>Desdejune</i>) amb suc de taronja cada dia.
<i>despertar-se</i>	'Cessar de dormir o d'estar adormit'. M'he despertat (* <i>He despertat</i>) en sentir el soroll.
<i>engreixar-se</i>	'Esdevenir gras'. Com s'ha engreixat (* <i>ha engreixat</i>) des del part!
<i>entrenar-se</i>	'Preparar-se físicament'. Si s'entrena (* <i>entrena</i>) cada dia guanyarà el campionat.
<i>imaginar-se</i>	'Suposar'. S'imaginen (* <i>Imaginen</i>) que guanyaran les eleccions de nou.
<i>menjar-se</i>	'Ingerir la totalitat o una part'. S'ha menjat (* <i>Ha menjat</i>) tot l'entrepà.
<i>passar-se</i>	Acompanyat de certs adverbis. T'ho has passat (* <i>Ho has passat</i>) bé?
<i>pensar-se</i>	'Creure'. Em pensava (* <i>Pensava</i>) que això era impossible.
<i>prendre's</i>	'Adoptar una actitud'. S'ha pres (* <i>Ha pres</i>) malament l'advertència.
<i>riure's</i>	'Burlar-se'. Es riu de mi perquè vull aprendre suahili.

b. En canvi, hi ha un grup de **verbs no pronominals** en l'accepció en què els usem ací, que solem acompanyar d'algun pronom incorrectament:

<i>baixar</i>	'Anar de dalt a baix'. Vaig baixar (* <i>Em vaig baixar</i>) de l'autobús l'últim.
<i>callar</i>	'Deixar de dir, guardar silenci'. És millor que callem (* <i>ens callem</i>) si no volem que s'enfade.
<i>caure</i>	'Anar a parar a terra'. Van caure (* <i>Es van caure</i>) de la moto tots dos.
<i>conèixer</i>	'Tenir una idea d'alguna cosa'. Conec (* <i>Em conec</i>) tot València.
<i>coure</i>	'Sofrir una transformació pel foc'. L'arròs ha cuit (* <i>s'ha cuit</i>) molt bé.
<i>estar</i>	'Romandre durant un temps en un lloc'. Va estar (* <i>Es va estar</i>) mig dia esperant.
<i>fumar</i>	'Aspirar el fum'. Fuma (* <i>Es fuma</i>) un cigar els dies de festa.
<i>marxar</i>	'Partir d'un lloc'. Vaig marxar (* <i>Em vaig marxar</i>) sense acomiadar-me.
<i>olorar</i>	'Sospitar'. Ja oloràvem (* <i>ens oloràvem</i>) que hi havia un engany.
<i>omplir</i>	'Omplir el pap, el ventre, la panxa'. Ompli (* <i>Ompli't</i>) la panxa i vés-te'n!
<i>passar</i>	'Transcórrer el temps'. El temps passa (* <i>es passa</i>) volant els diumenges.



	'Transportar-se a un lloc'. No vingues, jo passaré (<i>*em passaré</i>) per l'oficina.
<i>prendre</i>	'Consumir'. Prendré (<i>*Em prendré</i>) un tallat i continuaré treballant.
<i>quedar</i>	'Tornar-se, esdevenir'. Les Corts van quedar (<i>*es van quedar</i>) en silenci.
<i>riure</i>	En totes les accepcions llevat de 'burlar-se, menysprear'. Reia (<i>Es reia</i>) com un boig. Es riu de mi sempre.
<i>saber</i>	'Posseir la ciència d'alguna cosa, conèixer'. Sabem (<i>Ens sabem</i>) el valencià correctament.
<i>témer</i>	'Pensar que alguna cosa desagradable ha d'ocórrer'. Ja temia (<i>*em temia</i>) que m'ho preguntaries.



14. Subratlleu els errors de les frases següents (alerta als usos dels verbs) i corregiu-los.

a) Sempre pensa en anar a tots els concerts del seu grup de música preferit, però no pot anar-hi mai perquè els fan a l'estranger.

b) Potser que li concedisquen la beca d'estudis universitaris que tant havia desitjat, encara que li han dit que d'ací a quinze dies li ho notificaran.

c) Van començar les obres al gener, acabant-les al juny tal com havien promés als propietaris de l'edifici.

d) D'haver-ho sabut, hauria solucionat el problema. Entre uns i altres, no s'han aconseguit tots els objectius prevists i hem perdut diners.

e) És l'anomenada realitat virtual, que consistix en submergir-se en el món generat per l'ordinador i manipular uns objectes que només existixen en la memòria.

f) El president de l'associació va fer una reunió ahir als socis avisant-los que no disposen de pressupost per a l'any següent.

g) Aquella batalla va ser cruenta, les tropes atacaren violentament l'enemic, aconseguint fer-lo recular huit quilòmetres. No obstant això, perderen la guerra.

h) Els vaig dir que no era precís que m'acompanyaren a la reunió, però ells van insistir i, finalment, van vindre.

i) No era precís preguntar res, ara tenia la certesa que ja no estava sol, que no estaria sol fins al final.

j) Enguany esperem tindre més sort i eixir de viatge. L'any passat no vam poder viatjar. Quan ho teníem tot preparat, el meu fill es va caure de la moto i es va trencar un braç.

k) He escrit una redacció explicant les característiques més importants dels monuments funeraris corresponents als faraons de la IV dinastia de l'Antic Egipte.

l) Serien les onze de la nit quan vam pujar al terrat, tots estàvem emocionats i expectants. Vam vore passar el cometa Halley.

m) L'objectiu de la pel·lícula és el fer passar una estona agradable als espectadors.



TEMA 24: ELS ADVERBIS

- a. L'adverbi *bé* es converteix en *ben* quan precedeix un adjectiu, un participi o un altre adverbi.

Ho van projectar bé, i per això està ben fet [participi].

I la forma *malament* es transforma en *mal*.

Ho van projectar malament, i per això està mal fet [participi].

- b. Un dels valor de 'adverbi *com* és 'de la mateixa manera que', i denota equivalència o igualtat.

El capità de l'equip s'entrena com un jugador més.

Però si afegim la preposició *a*, *com a* equival a 'en qualitat de', 'en concepte de'.

Ell va protestar com a capità de l'equip.

- c. No és correcte el gerundi *corrent* en comptes de l'adverbi *corrents*.

Acabeu l'examen corrents (*corrent); si no, no el podreu lliurar dins del termini.

- d. L'adverbi *quan*, que significa 'en quin moment, en quina època', no s'ha de confondre amb el quantificador *quant* (i *quants*, *quanta*, *quantes*), que indica 'quina quantitat, un cert nombre'.

Convé saber exactament quan (*quant) van ocórrer els fets.

- e. L'adverbi *mentrestant* significa 'durant el temps en què passa una cosa', i no s'ha de confondre amb la conjunció *mentre*, que introdueix una proposició.

El criticaven durament; ell callava, mentrestant (*mentre).

- f. L'adverbi de dubte *potser* reclama el verb en indicatiu, no en subjuntiu.

Potser sabré (*sàpia) explicar-ho bé [sabré: fut. imp. ind.].

- g. S'ha de distingir l'adverbi *pertot*, que indica 'en tot lloc' de *per tot*.

Hi havia papers pertot (*per tot).

- h. Cal no confondre l'adverbi *enlloc*, que significa 'en cap banda', amb *en lloc* ('en comptes').

No he pogut trobar la llibreta enlloc (*en lloc).

- i. Cal evitar calcar del castellà algunes locucions adverbials incorrectes:

* <i>a tota pressa</i>	a corre-cuita	* <i>al tuntu</i>	a la babalà
* <i>al per menor</i>	a la menuda	* <i>al per major</i>	a l'engròs
* <i>A dures penes</i>	amb prou faenes	* <i>de par en par</i>	de bat a bat
* <i>ni fu ni fa</i>	ni fred ni calor	* <i>poc a poc</i>	a poc a poc
* <i>de quant en quant</i>	de tant en tant	* <i>ja serà menys</i>	no serà tant
* <i>ser lo de menys</i>	no tenir importància	* <i>tirar de menys</i>	trobar a faltat
* <i>menys mal que</i>	sort (encara) que	* <i>de quan en quan</i>	ara i adés: 'de tant en tant', 'sovint'
* <i>hui per hui</i>	ara com ara:	* <i>hui per hui</i>	ara per ara:
	' <i>mentre no canvien les coses</i> '		' <i>en aquest moment si més no</i> '



ACTIVITATS

1. Completeu les línies en blanc de les definicions, amb aquestes expressions, que en serviran d'exemple:

Anem corrents, que es fa tard.
Continuaren tan amics com sempre.
Dóna-li sis euros com a paga i senyal.
El va cridar, tot esperant que li contestara.
El vaig trobar tot feliç.
S'ha comportat molt malament amb mi.
Va parlar com a president de l'entitat.

malament

adv. No gens bé.

com

a. *adv.* De la mateixa manera que.

b. *com a* En qualitat de.

c. *com a* En concepte de.

tot

a. *adv.* [concorda generalment amb l'adjectiu que modifica] Completament.

b. *adv.* [invariable davant d'un gerundi] Mentres.

corrents

adv. Molt de pressa.

2. Completeu els buits amb els adverbis anteriors:

a) El negoci va _____, estem arruïnats.

b) Ens va rebre _____ alcalde.

c) Estava _____ trencada.

d) Tot m'ix _____: tinc mala sort.

e) Va fer _____ si no l'haguera vist.

f) Vine _____, que van a tancar ja.



3. Completeu els buits de les frases que hi ha més avall amb els adverbis següents:

pertot

adv. En tot lloc, a tot arreu.

enlloc

adv. En cap banda. L'han vist mai enlloc?

amunt

adv. En direcció de baix a dalt, d'un lloc a un altre de més alt. Has d'anar carretera amunt.

avall

a. *adv.* En direcció de dalt a baix, d'un lloc més alt a un altre de més baix. Els xics corren avall.

b. *adv.* [adjuntat a un substantiu, posposant-s'hi] Passejar riu avall.

endins

1. *adv.* En direcció a l'interior d'una cosa des de la perifèria.

2. *adv.* Més o menys lluny en esta direcció. Mar endins.

quan

adv. En quin moment, en quina època. Quan és el teu aniversari?

mentrestant

adv. Durant el temps en què passa alguna cosa.

fins

adv. Expressió ponderativa amb què es presenta com una cosa excepcional, sorprenent, etc., allò que afirma.

potser

adv. Denota la possibilitat d'allò que es diu.

a) Arreplega les coses, _____ acabaré de vestir-me.

b) Des de _____ eixiu junts?

c) El teatre es troba dos carrers més _____: s'ha de baixar, per tant.

d) Ens vam enfilem costera _____.

e) Hi eren tots, _____ els més menuts.

f) No trobaren el lladre _____.

g) _____ vindrà demà: però no ho puc assegurar.

h) No fiques el sucre tan _____ que em costa trobar-lo.

4. Subratlleu els errors que hi ha en les frases següents i corregiu-los:

a) Tots sabíem que era pràcticament impossible que una embarcació de vela tant fràgil suportara els embats del mar.

b) Ha telefonat Carme per a comunicar-vos que la reunió no és hui sinó demà i, ademés que ella no pot acudir-hi, però ha delegat en el seu marit.



c) El pròxim dilluns esteu convocats a una reunió; vindrà el secretari del director com representant del sindicat

d) Si et trobes tan mal com dius, per què no vas al metge i que et faça una revisió mèdica?

e) Els connectors funcionen com a uns senyals visuals per al lector, ja que marquen explícitament la distribució de les idees al llarg del text.

f) És l'anomenada realitat virtual, que consistix a submergir-se en el món generat per l'ordinador i manipular uns objectes que no més existixen en la memòria.

g) L'alleujament li va arribar poc a poc a mesura que l'aire li omplia els pulmons.

h) El patinador es movia per la pista de gel suau i lentament amb moviments d'una gran elegància i precisió.

i) Durant l'última mitja hora els caçadors havien de prescindir totalment de la paraula, usant el gest com única forma de comunicació.

5. Subratlleu els errors que hi ha en les frases següents i corregiu-los:

a) He sentit comentaris respecte d'això i crec que degueren aprovar les dos a l'hora.

b) El cap de l'empresa va morir i no tenia fills, i encara que tenia nebots, com que es van portar molt mal amb ell, no els va deixar ni un euro.

c) He arribat a temps perquè el tren amb el qual viatjava anava molt a pressa i no feia parades.

d) Després de l'esforç i d'estudiar tan deus estar molt content del resultat dels exàmens.



e) Marta s'ho ha pres molt mal; jo crec que li ho haves d'haver dit d'una altra manera.

f) Pot ser que li concedisquen la beca d'estudis universitaris que tan havia desitjat.

g) No hi ha població amb una certa presència que no organitze un festival d'estiu. Estos festivals s'imposen com a un complement a l'oci estiuenc.

h) Davant de mi hi ha un estudiant. Té ganes de xarrar, però pot ser dubta del seu francès.



TEMA 25: LES PREPOSICIONS

a. Normativament, cal suprimir les preposicions *a*, *amb*, *de* i *en* davant de la conjunció *que*.

S'ha acostumat (*a) que treballem en grup. No hi ha prou (*amb) que hàgem fet el treball.

b. Les preposicions *a*, *amb*, *de* i *en* es redueixen a *de* i *a* davant d'infinitiu.

Confia de (o a) tenir sort en la loteria, estem d'acord a (o de) fer la proposta.

c. En general, el complement directe s'introdueix sense cap preposició, encara que es referisca a persones o siga un nom de persona.

he vist (*a) la teua amiga.

Però usarem la preposició *a* quan introdueix un pronom personal fort (mi, tu, ell/ella...).

li he comentat a ell el problema.

d. Davant de topònims cal usar sempre la preposició *a*.

Vaig a la Vila Joiosa, visc a Dénia.

e. Les estacions, els mesos i les parts del dia demanen la preposició *a*.

A l'estiu, a juny, a la vesprada.

f. Davant d'un infinitiu usarem sempre la preposició *per* si indica 'a causa i amb l'objectiu de'; i la frase és substituïble per una oració causal introduïda per la conjunció *perquè + voler*.

Estudiem per aprovar l'examen [o: Estudiem perquè volem aprovar l'examen].

g. En les expressions de lloc o de temps cal utilitzar *fins* en el cas que, si no anara aquesta preposició no n'hauria d'anar cap altra.

No sabrem el resultat fins Ø demà [No sabrem el resultat Ø demà].

Però haurem d'acompanyar *fins* de la preposició que requeriria l'expressió en la frase semblant.

Van acompanyar el detingut fins a la comissaria [... detingut a la comissaria].

h. Hi ha un grup d'expressions en què fem servir inadequadament alguna preposició en comptes d'altres:

*A		*EN
cuina de (*a) gas	vehicle de motor	de (*en) seguida
ràdio de piles	avió de reacció	avantatge de molt
planxa de vapor	embarcació de vela	ho diu mig de broma
anar de pressa	por de represàlies	de complicitat amb
el compte en descobert	prendre-s'ho de broma	de conformitat amb
passar en net	saber de ciència certa	obrar de connivència
fer per força	amb molta honra	un pis de propietat
caminar de quatre grapes		pollastre amb salsa
		té seguretat de si mateix



*PER

de (*pel) moment
presentar-se de (*per) sorpresa
de (*per) poc [caus, t'espatles...]
[atropellar] d'un (*per un) pèl
seguir [una cosa] de (*per) crits
anar a (*per) compte i risc
haver-hi a (*per) dotzenes
prendre interès en (*per) una cosa
ser respectat de (*per) tothom
no ser conegut de (*per) ningú
ser nociu a (*per a) la salut
anar d'ací i d'allà (*per ací i per allà)

*AMB

despeses a (*amb) càrrec de
en (*amb) relació amb
en comparació (*amb) del que
viure en (*amb) l'estretor
nàixer en (*amb) bona estrella
a (*amb) exclusió de
respecte a (*amb respecte)

i. Hem d'evitar l'ús d'algunes locucions prepositives calcades d'altres llengües:

**de l'ordre de*

prop de

Ens han visitat **prop de** mil persones.

**en aras de*

per a

Cal ser discrets **per a** evitar suspicàcies.

**en base a*

partint de

Partint dels acords, ho haurem de pagar.

**per la via de*

per mitjà de

Volen solucionar-ho **per mitjà d'**una llei.



ACTIVITATS

1. Completeu les línies en blanc de les definicions amb aquestes expressions, que en serviran d'exemple:

Al tocar les dotze campanades, s'encetarà el nou any.

Amb el teu germà no hi ha res a fer: sempre fa el que li dóna la gana.

De hui en una setmana.

En ser les sis, anirem a comprar.

Es va encabotar a vindre.

Intenta sobreposar-se a la tristesa.

Jo et mirava a tu.

Perdoneu-vos els uns als altres.

Sobre això, no tinc res a dir.

Va fer un regal a la seua neboda.

a

1. *prep.* Introduïx el complement preposicional d'objecte en una sèrie de verbs (com ara accedir, contribuir, excitar, procedir, acostumar-se, arriscar-se, exposar-se, atrevir-se, dedicar-se, negar-se, decidir-se, etc.).

2. *prep.* Introduïx el complement indirecte.

3. a. *prep.* Introduïx el complement directe representat per un pronom personal fort.

b. *prep.* De manera excepcional, introduïx el complement directe en aquelles estructures en què l'ús de la preposició és necessari per a evitar que el context resulte ambigu.

4. *prep.* En concurrència amb l'article definit i precedint un infinitiu, expressa relacions circumstancials que denoten precedència immediata o causa.

5. *prep.* Introduïx els infinitius que depenen de verbs que regixen les preposicions a o en davant d'un substantiu.

6. a. *prep.* Introduïx infinitius en funció de règim d'un substantiu o del pronom res en construccions que signifiquen 'per', 'pendent de'

b. no haver-hi res a fer No tindre solució.



en

1. *prep.* [en relacions circumstancials de temps] En correlació amb de, expressa al cap de quin interval ocorrerà l'acció.

2. *prep.* Davant d'un infinitiu, expressa relacions circumstancials que indiquen procedència immediata o casualitat.

2. Completeu els buits de les frases de més avall a partir de fins, acompanyat, si cal d'altres elements:

fins

1. a. *prep.* Introduïx la designació d'allò que és el terme on alguna cosa arriba sense sobrepassar-lo, sovint formant locucions prepositives amb altres preposicions que la segueixen, especialment amb a.
- b. *prep.* En proposicions en què és expressada l'abstenció, la impossibilitat, etc., de fer alguna cosa, indica el moment en què algú passarà a fer-la, podrà fer-la, etc.
- c. *prep.* En expressions de comiat, indica el moment en què una persona compta, espera, etc., retrobar-se amb la persona de la qual s'acomiada.
- d. fins que Introduïx proposicions temporals.

2.a. *adv.* Expressió ponderativa amb què es presenta com una cosa excepcional, sorprenent, etc., allò que afirma.

b. fins i tot Fins.

a) Anirem amb tren _____ Xàtiva. (fins 1.a)

b) _____ demà! (fins 1.c)

c) _____ ballàrem.(2.b)

d) Hi eren tots, _____ els més menuts. (2.a)

e) No es pot votar _____ que no s'han complit els díhuit. (1.d)

f) No ho podré fer _____ la setmana que ve.(fins 1.b)

3. Completeu els buits de les frases de més avall a partir de fins, acompanyat, si cal d'altres elements:

per

1.*prep.* Indica el temps durant el qual o en ocasió del qual té lloc l'acció.

2. a. *prep.* Indica a causa de.

b. *prep.* Indica la finalitat amb què es fa una cosa.

3. *prep.* Indica allò en consideració a què.

4. a. *prep.* Indica seguida de la preposició a (per a) la destinació.

b. *prep.* Indica seguida de la preposició a (per a) l'objecte.

c. *prep.* Indica seguida de la preposició a (per a) la direcció.

a) A les huit ix un tren _____ Madrid. (4.c)

b) Em castiguen, però no sé _____ quines faltes. (2.a)

c) És molt alt _____ l'edat que té. (3)

d) Havia vingut _____ saludar-la. (2.b)

e) Hi ha una carta _____ teu germà. (4.a)



- f) No servix _____ que dieu. (4.b)
- g) _____ gener fa més fred que _____ desembre. (1)
- h) Vam anar a Girona _____ vore el nostre germà. (2.b)

4. ACTIVITAT D'AVAUACIÓ. Subratlleu els errors que hi ha en les frases següents i corregiu-los:

a) Dijous passat vam visitar l'exposició de ceràmica que va organitzar l'Ajuntament d'Alcalalí. Ens va convidar l'artista, que tenia molt d'interés en què vérem l'obra.

b) I no obstant, estava convençut de què si tornava arrere en el temps, de nou sentiria el mateix odi.

c) Recorde prou bé tot el que vaig fer des de que vaig acabar en l'institut fins l'arribada al cine.

d) Darrere de la taula vaig vore al jutge, a un costat el fiscal, davant d'ells i assentat, jo.

e) L'exercici de pressió consistix en fer un moviment de força amb els braços o amb les cames, des del cos cap a fora.

f) El director del col·legi ha anat classe per classe avisant-nos de què si volem anar al viatge és necessari que portem una autorització paterna.

g) Vam eixir d'excursió un matí plujós d'octubre. Els camins per on anàvem estaven plens de fang. Vam tardar en arribar a la zona d'acampada més de dos hores.

h) En les instal·lacions d'esquí, els remuntadors que transporten als esquiadors fins els punts més elevats de les pistes constitueixen un dels elements fonamentals de les estacions.

i) Argumentar críticament consistix en exposar una sèrie coherent de raons, d'afirmacions o de fets que donen suport a un punt de vista.



5. ACTIVITAT D'AVALUACIÓ. Subratlleu els errors que hi ha en les frases següents i corregiu-los:

a) El poble on vaig estiuejar l'any passat celebrava les festes la primera quinzena d'agost. El programa de festes era molt complet: de matí, cercavila; al migdia, paella popular, i per la nit, actuació musical.

b) D'ací a pocs dies vorem als nostres cosins, que fa molt de temps que no els hem vists.

c) És l'anomenada realitat virtual, que consistix en submergir-se en el món generat per l'ordinador i manipular uns objectes que només existixen en la memòria.

d) Duia alguns minuts repetint-se a si mateix que no hi havia cap raó per a sentir-se intranquil, però la memòria s'obstinava en enviar-li records que tiraven per terra el seu esforç.

e) Les petges eren molt recents, un senyal inequívoc de que el tigre acabava de passar per allí.

f) Vivia retirat lluny del seu país d'origen i desde que li van confiscar els quadros no havia tornat a pintar ni a exposar en cap galeria.

g) L'últim dia que vaig parlar amb ell estava buscant desesperadament al seu gendre perquè l'acompanyara a l'advocat i li arreglara uns papers de l'empresa.

h) Ernest, obsessionat en conèixer el pintor, es va assabentar que Carles, que estudiava Belles Arts, l'havia visitat uns dies abans.

i) Sempre pensa en anar a tots els concerts del seu grup de música preferit, però no pot anar-hi mai perquè els fan a l'estranger.

6. ACTIVITAT D'AVALUACIÓ. Subratlleu els errors que hi ha en les frases següents i corregiu-los:

a) Els professors d'Educació Física de les escoles estan també molt il·lusionats en esta iniciativa.



b) He escoltat la predicció del temps per la ràdio i han dit que demà plourà en València i que les comarques interiors tindran sol.

c) Ernest era qui més trelat tenia de tots nosaltres, i probablement el més bona persona, però no era la classe d'home que podia atraure a Mireia.

d) La conclusió final de l'estudi realitzat per l'equip investigador ha sigut que no hi ha constància de què esta civilització deixara cap petjada en la península Ibèrica.

e) No paraven de discutir i de contar-se coses fins a que els vaig cridar l'atenció perquè no em deixaven escoltar al conferenciant.

f) Ara tinc la certesa que ja no estava sol, que no estaria sol fins el final.

g) Fóra com fóra, progressivament fins arribar a l'estiu, estàvem més hores al carrer.

h) Les parets d'aquells pisos eren com paper de fumar. No calia fer massa esforç per assabentar-nos de la vida aliena.



TEMA 26: LES CONJUNCIONS

- a. La conjunció adversativa *sinó (que)* introdueix una afirmació en oposició a alguna cosa que s'havia negat abans.

No és Francesc, *sinó* Joan.

No voldrà col·laborar, *sinó* que s'oposarà.

Així cal, distingir-la del grup *si no* format per la conjunció condicional *si* i la negació *no*.

Aproveu-ho, *si no* s'enfadaran [en cas que no ho proveu, s'enfadaran].

- b. La conjunció *doncs* indica que l'oració que introdueix és una conseqüència de l'anterior.

Plou? *Doncs* no anirem al teatre [plou (causa): (conseqüència) no anirem al teatre].

Per tant, no podem usar *doncs* per a expressar la causa, que es pot introduir per mitjà de la forma *perquè*.

No anirem al teatre perquè (**doncs*) plou.

- c. La conjunció *que* és àtona sempre, i per tant, no du accent gràfic.

Estic segur *que* han comprat un cotxe.

A diferència del relatiu *què* quan va darrere d'una preposició.

M'agrada el cotxe de *què* em parlaves.

I de l'interrogatiu *què* precedit o no de preposició.

No sé *què* has fet amb els diners.

- d. La conjunció *mentres (o mentre)* indica 'durant el temps en què'.

Mentres llegiu el text, subratlleu les idees principals [durant la lectura del text].

Però la locució *mentres que (o mentre que)* expressa oposició entre dues accions.

Jo faig molta feina, *mentres que* (**mentres*) tu no treballes gens [... però tu no treballes gens].

- e. No és correcta la conjunció **per a que* i cal substituir-la per alguna conjunció final com *perquè*.

Tinc l'escrit preparat *perquè* (**per a que*) el traduïsqués.

No obstant això, és correcta la combinació *per a què* formada per la preposició *per a* més l'interrogatiu *què*.

Per a què han servit tants esforços?

- f. No podem usar *doncs* (ni menys encara el castellanisme **pues*) per a expressar la causa.

El poble està content ja *que* (**doncs*) no s'esperava el seu canvi d'actitud.

- g. La conjunció *posat que* té valor condicional.

Posat que isca el sol, anirem a passejar [o en cas que].



Però no té valor causal.

Votaré en contra ja que/perquè (*posat que) crec que la proposta no és bona.

h. Cal substituir algunes formes i locucions usades incorrectament:

INCORRECTES	CORRECTES	EXEMPLES
<i>pues</i>	ja que, perquè	No vol declarar en el judici, perquè (*pues) és culpable [o ja que].
<i>pues</i>	doncs	No vol declarar en el judici? Doncs (*Pues) el declararan culpable.
<i>només</i>	així que, a penes...	Així que (*Només) el van proclamar guanyador, ho va celebrar.
<i>segons, conforme</i>	a mesura que	A mesura que (*Segons/*Conforme) passa el temps, es perd l'esperança de recuperarla.
<i>en tant que</i>	fins que	No comenceu la sessió fins que (*en tant que) no arribe l'alcalde.
<i>de, com</i>	si	Si ho haguera (*D'haver-ho) entés, hauria fet bé les activitats.
		Si no acudeix (*Com no acudisca), es quedarà sense les entrades.
<i>sempre i quan</i>	sempre que	Et passaré els apunts sempre que (*sempre i quan) no els deixes a ningú.
<i>amb tal que</i>	amb la condició que	Et deixaré el programari, amb la condició que (*amb tal que) me'l tornes prompte.
<i>a no ser que</i>	llevat/tret que	No acabarem l'obra, llevat que (*a no ser que) vinguen a ajudar-nos.
<i>a poder ser</i>	si pot ser	Si pot ser (*A poder ser), canvia la resolució.
<i>a ser possible</i>	si és possible	Si és possible (*A ser possible) anirem hui al cinema.
<i>més bé</i>	més prompte/aviat	No redacta molt bé, més aviat (*més bé) escriu malament [o més prompte].



ACTIVITATS

1. Completeu les línies en blanc de les definicions amb aquestes expressions, que en serviran d'exemple:

Mentres fas el dinar, arreglaré la casa.
Mentres que tu perdies el temps, ell es va traure la carrera.
No ens vols ajudar?; doncs no ho farem!
No ha eixit perquè plovia.
No ho negue, sinó que em reafirme en el que he dit abans.
No vol treballar sinó estudiar.
No volia sinó viatjar.
Tanqueu-ho tot bé si no hi entrarà la pols.
T'ho dic, perquè li ho faces saber.

sinó

1. *conj.* Conjunció adversativa que, davant d'un membre d'una proposició, designa que allò que es nega tocant a un membre precedent, s'afirma del membre precedit de sinó. No vindrà hui sinó demà.

2. no... sinó Tan solament, no... més que, no... excepte. No feia sinó riure.

3. no solament... sinó No menys... que. Visitaren no solament Elx sinó tota la comarca.

4. sinó que Introduïx una afirmació en oposició a allò que s'acaba de negar.

si

1. a. *conj.* En el cas, considerat possible, en què. Si t'afanyes encara pots arribar-hi d'hora.
 - b. *conj.* Introduint proposicions que fan de complement d'un verb que expressa dubte, interrogació. Encara no sé si enguany tindrè vacances.
 2. a. *conj.* En el cas, merament suposat, en què (amb el verb de la proposició principal en condicional). Si volgueres fer-ho, ella sempre t'ho agrairia. Si poguera anar-hi! Si haguera pogut trobar-lo!
 - b. *si no* En cas que no ocórrega o es faça així.
-

doncs

1. *conj.* Conjunció que denota la conseqüència o conclusió d'allò que precedix. Tot A és B; tot B és C; doncs, tot A és C.

perquè

1. a. *conj.* Introduïx una oració subordinada en què es diu el motiu, la causa. No ho pot fer, perquè no té temps.

b. *conj.* Introduïx una oració subordinada en què es diu el fi o objecte de l'acció expressada en la proposició principal.

2. *m.* Raó per la qual. No et sabia dir el perquè.



mentres / mentre

1. *conj.* Durant el temps en què.

2. *conj.* Suposant que, posat cas que, si. Mentre això siga així, pots comptar amb mi.

3. mentres que Expressió adversativa usada per a contraposar dues accions.

2. ACTIVITAT D'AVALUACIÓ. Subratlleu els errors que hi ha en les frases següents i corregiu-los:

a) El teu projecte ha tingut un gran èxit per què les dades tècniques que hi apareixen estan molt ben explicades

b) Deixaràs el llibre a Marc per a que el llija; si no te'l torna, no li'n deixaràs cap més.

c) El xiquet de Robert no feia més que plorar per què corrent darrere del seu gat ha entropessat i ha caigut damunt de l'animalet.

d) El panorama actual és una hàbil teranyina que convertix eixa organització no en un receptor, si no en dispensador de carnets de bona conducta.

e) He parlat amb Núria i m'ha comentat que podrà pagar el rebut sinó li costa més de dos-cents euros. Li he dit que tu tenies diners.

f) Si vols que et diga la veritat, jo això no ho negue, si no que em referme en les declaracions que acaba de dir l'interlocutor del programa.

g) S'ha comprat una ferramenta i el pobre no sap per a què servix per què no li ho ha explicat ningú.

h) Suppose que no ho va dir seriosament, si no més prompte amb un punt d'ironia. El cas és que la conversació va derivar cap a nosaltres, perquè la mare sempre agafa les oportunitats al vol i jo intuïa des de feia dies que me'n volia parlar.



3. ACTIVITAT D'AVALUACIÓ. Subratlleu els errors que hi ha en les frases següents i corregiu-los:

a) El veler va naufragar degut a la tempestat: tots sabíem que era pràcticament impossible que una embarcació de vela tan fràgil suportara els embats del mar.

b) Ha telefonat Carme per a comunicar-vos que la reunió no és hui si no demà i, a més, que ella no pot acudir-hi, però ha delegat en el seu marit.

c) El pròxim dilluns esteu convocats a una reunió; vindrà el secretari del director com a representant del sindicat i portarà els impresos per a què els ompliu i els envieu a l'empresa.

d) Conforme creixíem, també se'ns desenrotllava la picardia i vam descobrir la manera d'anar tots els dies al parc.

e) Maria va pujar al pis perquè li donaren el llibre, mentres que el seu germà l'esperava en la vorera d'enfront.

f) Hi ha qui diu que els signes de puntuació no són si no un obstacle important per a la lliure expressió, una espècie de profilàctic de la paraula i, per tant, del pensament.

g) Des de la setmana passada tot està a punt per a la festa; però sinó pots vindre, telefona'm.

h) Els esdeveniments anaven succeint conforme anaven apareixent noves situacions que els feien més insostenibles.

4. ACTIVITAT D'AVALUACIÓ. Subratlleu els errors que hi ha en les frases següents i corregiu-los:

a) És possible que compregues el per què d'esta situació que a molts jòvens els costa d'acceptar, però preferisc que estigues preparat per a tot allò que ha de vindre.

b) En aguar a la cambra, conforme els meus ulls s'acostumaven a la foscor, vaig poder descobrir que tot continuava com m'havia dit el meu amic: les caixes, el bagul, la taula, etc.



c) Si hi ha alguna cosa estranya, no és en el meu interior, si no fora de mi, en l'enigmàtic gravat que acabe de fotografiar, en un nou intent de deixar constància d'uns canvis que han de tindre alguna explicació.

d) De no haver sigut per ma mare, un diumenge que la vaig veure pel passeig, amb un vestit i sabates de mudar, no l'hauria reconeguda.

e) A pesar de què Anna ens avisava que de seguida es faria de nit, Isabel i jo volíem continuar mostrant als meus amics una casa de camp abandonada on podíem deixar els gats que ja s'havien fet un poc més grans.

f) Fóra com fóra, progressivament fins a arribar a l'estiu, estàvem més hores al carrer, doncs allargava el dia i feia goig planejar jocs i activitats.

g) Després de llargues hores d'espera, la direcció de l'espectacle va obrir les portes del teatre per a què entraren els espectadors i començara la funció.

h) En tant que escoltar i parlar anglés és la millor manera d'aprendre'l, els estudiants creuen que el podran dominar si n'estudien la gramàtica.

EXPRESSIONS DE REPÀS

Trieu l'expressió correcta d'entre les que us proposem en negreta:

1.

La poesia d'Ausiàs March, rica com és **en / amb** idees, fa escasses concessions a la forma. L'expressió elegant no té **per / per a** ell cap valor. Un dels seus trets més característics són les comparacions, basades en experiències personals, d'escassa concessió gratuïta a la tradició literària. **Així / Aixina**, el mar tempestuós, l'experiència militar, l'animalogia, els metges i les malalties, formen un al·luvi d'imatges amargues i tristes, dignes del seu estat d'ànim **aturmentat / turmentat**. El tractament que **rep / recibix** la dona suposa el trencament de la corba ascendent que, des dels trobadors **fins als / fins els** poetes del Renaixement italià, havia caracteritzat el to idíl·lic de la dama en la poesia. Per a March, la dona és un ser **bé / ben** real, no una entelèquia idealitzada, que no atrau **el / al** poeta per la seua bellesa física, **si no / sinó** per l'enteniment.

2.

Amb les monedes sostretes i la missiva escrita, no veia l'hora **d'anar-se'n / d'anar-se** de l'escena d'estes faltes, i recordant **què / que** el seu pare havia tornat una vegada de l'església **degut a / a causa d'** alguna malaltia de poca importància, enmig del salm segon, ni **tan / tant** sols va gosar fer-se una bossa amb roba **per / per a** canviar-se. Vestit tal com anava, va fugir de les portes paternes, **trobant-se / i es va trobar** amb l'aire fresc i el tènue sol de primavera i el gran silenci sabàtic de la ciutat, que era **només / no més** interromput pels grallats dels còrvids. No **hi havia / n'hi havia** una ànima a la ciutat. **Amb / En** esta intimitat a l'aire lliure i amb la sensació de fugida, Joan **és / es** va animar de nou i amb una patètica sensació de comiat, inclús es va aventurar camí **dalt / amunt** i va **romandre / permanéixer** dret una estona, **com a / com** una rara au a les portes d'un paradís estrany, per l'oest de l'església de Sant Jaume.

3.

L'obertura portuària de Dénia ha sigut un dels motius principals pels **que / quals** esta població s'ha convertit en una ciutat de turisme selectiu, lluny de la massificació asfixiant d'altres punts de la costa valenciana.

Si som capaços de **traure'ns / traure-mos** de damunt la visió esmussada **per la / pel** costum de viure ací tota la vida, comprendrem l'alegria infantil dels forasters que **es desdejunen / desdejunen** o prenen el vermut en una terrassa qual·sevol d'este poble **quan / quant** encara no han ni brotat els seus esplèndids plàtans. És una terra cobejada i admirada. I **n'hi ha / hi ha** bones raons. **Venint / Vinguent** del fons de la nit i del fred, el viatger s'enlluerna davant del dolç tast de la primavera a la vora d'una mar somrient i **tranquila / tranquil·la**, hel·lènica. La freqüència de punts poblacionals que cobriren els mapes de la Marina Alta no és debades. No són els deserts ni els paisatges habitats per les plaques glacials els que propicien l'assentament humà. Tampoc no **el / ho** posen fàcil els territoris mitjans.

4.

Si **bé / be** és cert que durant el **període / periode** anomenat Decadència es **produix / produïx** un debilitament de la **consciència / consciència** lingüística col·lectiva i que la producció d'obres literàries cultes escasseja d'una manera alarmant, la literatura popular **mantén / manté** una vitalitat excel·lent, com també l'ús quotidià de la llengua entre la població. No obstant això, **cal / és precis** reconèixer que assistim a una sèrie de fenòmens que **permetixen / permeten** parlar d'una verdadera decadència cultural. Així, és ben simptomàtica l'actitud dels nostres humanistes més il·lustres que comencen a elaborar les seues obres filosòfiques i religioses en llatí; també són constatables **l'oblit / l'olvit** progressiu dels nostres clàssics i el prestigi creixent de la literatura castellana, que ara es troba en plena puixança.

5.

Es va **tindre que / haver de** parar al rebedor i **mentrestant / mentres** penjava l'abric una necessitat imperiosa **el / li** va obligar a girar-se. Davant tenia l'espill. Bisellat. Tacat. Amb un marc de caoba rematat per una garlanda de flors i de fulles. Confessava **el que / que** no havia sentit mai la necessitat d'encantar-se davant d'un espill. **Fóra / Fora** del temps d'afaitar-se o **bé / be** quan anava a casa del sastre. Però aquella nit es va mirar **quedant-se / i es va quedar** encantat un moment; no **amb / en** la seua imatge **sino / sinó** amb **alguna cosa / algo** que **havia / hi havia** dins. La seua cara, deia, no era **armoniosa / harmoniosa**; el front massa alt, les galtes massa begudes, els ulls massa xicotets. En l'espill,

una miqueta cap a la dreta, van aparèixer uns ulls d'una fixesa inquietant **com a / com** aquells del gat de la placeta. Més grans que els d'ell, menys separats, amb el blanc més generós. Sentia, i és **lo / el** que més va anguniar-lo, que eren els seus ulls sense que **foren / ho foren**.

6.

Els resultats que s'obtenen són molt sorprenents, però, **majoritàriament / majoritàriament**, es deuen a mera diligència i activitat. **Quan / Quant** estes qualitats no són eficaces, **s'afonen / se n'afonen** els esquemes. Víctor, per exemple, tenia **intuïció / intuïció** i era un home perseverant. Però, **degut a que / com que** no tenia una ment cultivada, errava continuament per **la mateixa / la pròpia** intensitat de les investigacions. Quan mirava l'objecte de massa prop, debilitava la visió. Podia vore, **potser / pot ser**, un o dos punts amb una claredat extraordinària, però quan feia això, per necessitat, perdia la visió global de les coses. Per tant, no pot donar-se el cas de ser massa profund. La veritat no sempre es troba dins d'un pou. De fet, **pel que / pel què** fa al coneixement de més importància, estic convençut que la veritat és sempre superficial. La profunditat està a les valls **en les que / on** la busquem, no als cims de les muntanyes on se la troba. Les maneres i l'origen d'esta classe d'error estan **bé / ben** tipificats en la contemplació dels cossos celestes.

7.

Ferran va eixir del poble per darrere de **l'església / l'esglesia**. El camí de Simat flanquejava la **sequia / séquia** mare que, amb les vores entapissades de créixens, serpentejava pel mig dels horts de tarongers. De **quant en quant / tant en tant**, els màrgens de la séquia estaven tallats per alguns estalladors, **a través dels quals / a través de què** l'aigua regava **abundosa / abundossa** els camps assedegats. Damunt de la superfície **tranquila / tranquil·la** d'estes aigües adormides suraven els caps espantadissos d'algunes granotes que, amb un rauc agut, **es / se** submergien al seu pas. La fresca **pel / del** matí era agradable; no obstant, **pertot / per tot** arreu, s'endevinava el mandrós despertar de la naturalesa als primers raigs de sol. Ja alguns passerells matiners retilaven **timidament / tímidament** i, per damunt de les últimes flors, grogues i blaves, començava a sentir-se el fosc brunzir de les abelles. Ferran n'estava encisat. Com en un **èxtasi / èxtasis**, li paregué que la seua imaginació el transportava a **una altra / altra** època.

8.

El ser humà i la societat **en la que / en què** viu no és **algo estàtic / una cosa estàtica**, que sempre ha sigut com és ara, ni ha sorgit de la nit al matí. **Ha hagut de / Ha tingut que** fer-se **al / a lo** llarg de molts anys. **L'humanitat / La humanitat**, igual que el ser humà, **ha de / deu de** construir-se i desenrotllar-se. La nostra vida **és / es** va fent; **com a / com** una narració que escrivim cada dia com una obra que elaborem **a poc a poc / poc a poc**; com un camí que incessantment **hi ha que / hem de** recórrer, obrint-nos pas en una direcció o **altra / una altra**. Per això, com en un llibre els capítols finals no s'entenen bé **si no / sinó** es coneixen els anteriors, com un camí, és indecís, serpenteja, retrocedix o avança buscant una meta, un final que mai arriba, però que es desitja millor i més **còmodo / còmode** que el que deixem arrere.

9.

Els sers que habitaren els boscos originàriament **constituïren / constituïren** la raça més bella i **sàbia / sàvia** que ha existit mai. Eren **immortals / inmortalis** i no coneixien les malalties, si bé els seus cossos podien ser **destruïts / destruïts** per l'acció del foc o **de l'acer / del acer** i, fins i tot, podien morir de pena. Es diu que anaven sempre **de / a** pressa envoltats d'una llum **estelar / estel·lar** semblant a la resplendor de la lluna. Tenien el cos cobert d'un **pèl atapeït / pel atapeït** del color de l'or filat i el so de les seues veus era variat, bell i subtil com el de l'aigua. De totes les arts que practicaven, dominaven **sobre tot / sobretot** l'oratòria, el cant i la poesia. En canvi, els gnoms eren forts i intrèpids, insensibles al fred i **la / al** calor. **Posseïen / Posseïen** també un **esperit indòmit / un espírit indòmit**, tenacitat **pel / per al** treball i molta força de voluntat. Es dedicaven a la metal·lúrgia. La seua **alçada / alçària** oscil·lava entre el metre vint i el metre cinquanta i, tot i ser mortals, tenien una **mitja / mitjana** de vida de dos segles i mig.

10.

El camí era estret i curt; arrancava de la carretera que **conduïa / conduïa** al pavelló de caça. Estava **surcat / solcat** de reguerons, **cobert / cubert** de pedres descalçades. A la banda esquerra **n'hi havia / hi havia** el jardí d'una torre que a penes es **veia / veïa** de **tant / tan** tapada per cedres i xops. La tanca estava feta de llistons de fusta acabats en **punxa / punxa** lligats **els uns amb els altres / uns amb els altres** amb fil d'aram rovellat, mig dissimulats per una gran espessor de **mare-selves / mareselves** amb un rengle de lilàs darrere carregats de poms de llavors seques. A la dreta, des-



prés de passar una font **sense / sens** aigua, **hi havia / n'hi havia** el pati d'una masia molt gran voltat de geranis rojos i rosa morts de set i mig desflorits. El sol **queia / caïa** de **plé / ple** a la fatxada adornada amb un rellotge de sol de rajoles grogues i blaves **en / amb** dibuixos de branques i fulles. Era just migdia.

11.

Encara no em notava tranquil del tot. No volia **mirar a / mirar** Albertina de cap manera i vaig baixar la vista cap als taulells de terra, uns taulells lluents de ceràmica color os, amb **sanefes / senefes** de colors cridaners. De **reull / reüll**, en un excés de curiositat, vaig observar **les / a les** dos germanes i, al creuar-me amb la seua mirada burleta, em vaig tornar a posar com un perdigot. Estava segur **de que / que** alguna cosa del meu cos **descobria / descobria** el meu secret, alguna cosa indefinida i abstracta que em denunciava com si el duquera escrit al front. **El / Ho** sabien, no sé com advertien que Albertina m'agradava moltíssim, però **n'estava / estava** convençut: A pesar dels meus intents **per a / per** dissimular-la, sentia molta vergonya. **Per a / Per** trencar el silenci, de nou la senyora Rosario i Matilde elogiaren la meua camisa, i esta lloança em va alleujar un espai de temps que **se'm / me se** feia etern. Aquella camisa, **certament / cèrtament**, cridava l'atenció de **tant / tan** bonica com era.

12.

La distància que separava **l'oasi / l'oasis** de Fes era de centenes de quilòmetres. **Hi havia que / Calia** remuntar, de nou, la serralada de l'Atlas. Els motoritzats tardarien uns dies **a / en** recórrer el llarg i arenós camí. Amb les rodes canviades, la furgoneta podria circular molt millor. S'adheria més **a l'asfalt / al asfalt**, a la sorra i a la grava **pedregosa / pedregossa**. Fes, la capital de l'artesanía, del coure i del cuir, a la medina, **és / es** manté com a l'Edat Mitjana; intramurs la vida és complexa, dominada **pel imperi / per l'imperi** dels gremis artesans. Absolutament tot ací es decora. Pels **sorollossos / sorollosos**, acolorits i calorosos carrers, carregats d'història, l'ase és l'únic **mitjà / mig / medi** de transport. Bella ciutat que conserva l'encant de la muralla i a dins, les mesquites, els mercats dels socs, l'alcàsser i els ravals. A les principals entrades de la medina **hi havia / n'hi havia** un home de confiança **com / com a** vigilant, disfressat **del / de lo** que calguera: cameller, comerciant, venedor de suc de taronja, quincaller, aiguader, etc.

SOLUCIONS

Lèxic: Doblets lingüístics

1.

- a) L'explicació és **accessible** també als que no són experts.
- b) Els ordinadors tenen preus més **assequibles**.
- c) Aquest vi s'haurà de **clarificar**.
- d) Intentarem **aclairir** el misteri.
- e) Ens vam creuar a l'**altura** de València.
- f) El meu fill té l'**alçada** pròpia de la seua edat.
- g) L'**alçària** de l'edifici és de set metres.
- h) S'ha comprat un nou **aparell** de televisió.
- i) Van celebrar la victòria de l'equip amb gran **aparat**.
- j) Pretén **aparençar** que és intel·ligent, però no ho és.
- k) **Aparenta** menys edat de la que té.
- l) La planta s'**assecarà** si no la regueu.
- m) La roba estesa encara no s'ha **eixugat**.
- n) El nou funcionari sap **atendre** bé els ciutadans.
- o) L'alcalde diu que es va **atindre** a la legalitat vigent.

2.

- | | |
|-----------------------|------------------------|
| 1. <i>aterrar.</i> | 2. <i>aterrir.</i> |
| 3. <i>cita.</i> | 4. <i>citació.</i> |
| 5. <i>consegüent.</i> | 6. <i>conseqüent.</i> |
| 7. <i>corrent.</i> | 8. <i>corrents.</i> |
| 9. <i>creuar.</i> | 10. <i>encreuar.</i> |
| 11. <i>data.</i> | 12. <i>dada.</i> |
| 13. <i>desvelar.</i> | 14. <i>desvetlar.</i> |
| 15. <i>doblar.</i> | 16. <i>doblegar.</i> |
| 17. <i>dormir.</i> | 18. <i>adormir.</i> |
| 19. <i>esborrany.</i> | 20. <i>esborrador.</i> |
| 21. <i>fons.</i> | 22. <i>fondo.</i> |
| 23. <i>full.</i> | 24. <i>fulla.</i> |
| 25. <i>infligir.</i> | 26. <i>infringir.</i> |
| 27. <i>legat.</i> | 28. <i>llegat.</i> |

3.

- a) Ahir es van **lliurar** els premis Bernat Capó de cultura popular.
- b) Em demanen un certificat **mèdic**.
- c) El **metro** sempre va molt ple.
- d) Convé preservar el **medi** ambient.
- e) L'han **nomenada** ministra.
- f) Hi ha un gran **nombre** de ciutadans que estan d'acord amb la nova normativa.
- g) L'**ona** expansiva ha afectat tot l'edifici.
- h) És bon músic perquè té bona **oïda**.
- i) Restauraran l'**orgue** de l'església.
- j) **Planejarem** el viatge detalladament.
- k) El sol es **pon** a les set.
- l) Les seues decisions són fàcils de **preveure**.

4.

- a) **reial**: Allò que fa referència al rei o a la reialesa.
- b) **rumiar**: Pensar una qüestió una vegada i una altra.
- c) **rendible**: Que té bona rendibilitat, usat especialment en economia
- d) **renyar**: Reprendre algú severament.
- e) **retallada**: Acció i efecte de retallar.
- f) **eixut**: Cosa a la qual se li ha llevat el líquid que la recobria.
- g) **assegurança**: Contracte per a satisfer necessitats futures o eventuals.
- h) **senyalar**: Fer o posar un senyal, o fer una ferida que deixe una cicatriu o un senyal.
- i) **somni**: Imatges que es tenen durant el son, i desig difícil de realitzar.
- j) **mesa**: Conjunt de persones que dirigeixen una assemblea o corporació.
- k) **trànsit**: Acció de passar per un lloc, especialment per una via pública, i també circulació de persones o vehicles.
- l) **trametre**: Enviar algú o alguna cosa a la seua destinació.
- m) **viari**: Adjectiu que fa referència a allò que es relaciona amb vies de comunicació.

5.

- a) La policia ha **capturat** la delinqüent.
- b) Cal **omplir** els impresos de la declaració de la renda.
- c) El legislador no va preveure aquest problema, i, **consegüentment**, la llei no el soluciona.
- d) Per a acabar el treball **necessite** un ordinador.
- e) La Conselleria **donarà suport** a les activitats que fomenten l'ús social del valencià.
- f) Els dos germans **s'assemblen** molt.
- g) L'oposició ha **instat** el Govern a aprovar la llei ràpidament.

Lèxic: Locucions

1.

- a) El mestre va repetir l'explicació, però ella encara estava **a la lluna de València**.
- b) Va entropessar i va caure **de morros**.
- c) Quan em va contar la història de poc no caic **de tos**.
- d) Després de tirar-li adob, la planta creixia com **els bolets**.
- e) Deixa el got i beu **a gallet**.
- f) Tant que criticava abans i ara no diu **ni pruna**.
- g) El president va perdre la votació i està **que bufa**.
- h) El teu cosí es pensava que podien guanyar el partit, és que té **poc de coneixement**.
- i) Té solucions imaginatives, dóna-li **via lliure**.



- j) És el polític més famós, sempre esta **en la cima**.
k) Els nostres arguments són poc creïbles, en faran **xixines**.
l) L'equip està desanimat i sempre juga **al contraatac**.
m) Està esbojarrada, ens farà perdre les eleccions si no li posem **límit**.
n) L'enemic, després d'assetjar la població, hi va entrar **a degolla**.
o) La teua història no ve ara **al cas**.
p) Com més diners tens més en vols, açò és **la cançó de l'enfadós**.
q) El que et va passar no interessa, deixa't **de romanços**.
r) Prompte arribarà, estigues **a l'aguait**.
s) Calla ja, que parles **pels descosits**.

2.

- a) (hablar) a tontas y a locas: *a tort i a dret*
b) (cargar) con el mochuelo: *el mort*
c) (cortar) por lo sano: *de soca-rel*
d) (saber) la tira de: *un fum de*
e) (hacer) trizas: *xixines*
f) (pasar) por el tubo: *per l'adreçador*
g) (enviar) a hacer gárgaras: *a pastar fang*
h) (jugar) a guardias y ladrones: *a lladres i serenos*
i) (hacer) tilín: *goig*
j) (perder) el tino: *l'oremus*
k) (hacer) el pino: *la figueta*
l) (no entender) ni pizca: *ni un borrall*
m) (nacer) de pie: *amb el pa davall de l'aixella*
n) (poner) de pie: *dret*
o) (conocer) el percal: *el marro*
p) (venir) de perillas: *de primera*
q) (dejar) de una pieza: *de pedra*

3.

- (Pagar) la festa: *(pagar) el pato*
(Ser) bufar i fer ampolles: *(ser) pan comido*
(Parlar) com una cotorra: *(hablar) como un papagayo*
(Fer) la guitza: *(hacer) la pascua*
(Pagar) els plats trencats: *(pagar) el pato*
(Passar) penes i treballs: *(pasar) muchas penalidades*
(Importar / Valer) un rave: *(importar) un pepino*
(Demandar) la lluna en un cove: *(pedir) peras al olmo*
(Ser) d'allò que no hi ha: *(ser) la pera*
(Ploure) a bots i barrals: *(llover) a cántaros*
(Tenir) mala bava: *(tener) malas pulgas*
(Quedar) amb un pam de nas: *(quedar) compuesta y sin novio*
(Passar) la nit en blanc: *(pasar) la noche en vela*
(Portar) de cap: *(llevar) a maltraer*
(Ser) el súmmum: *(ser) la monda*
(Mirar) de fit a fit: *(mirar) con fijeza*

4.

- a) passar per la pedra: *obligar a fer una cosa*
b) tirar llenya al foc: *avivar les discòrdies*
c) ser del ram de l'aigua: *ser homosexual*
d) servir de lliçó: *estar advertit*
e) mirar de dalt a baix: *mirar amb aires de superioritat*
f) córrer com una daina: *córrer a gran velocitat*
g) armar un sarau: *fer un escàndol*
h) guardar les formes: *comportar-se bé*
i) perdre la raó: *tornar-se boig*
j) tornar a ballar-la: *tornar a trobar-se en una tribulació*
k) estar net com sant Paulí: *estar arruïnat*
l) fer-se el llonguis: *fer-se el despistat*
m) jugar fent catxa: *fer semblar que es té bon joc*
n) fer a contracor: *fer una cosa de mala gana*
o) beure com un lladre: *beure extraordinàriament*
p) parlar sense embuts: *parlar sense excuses*
q) ser una llanda: *ser molest*
r) treballar de valent: *treballar molt*

TEMES 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

1.

- a) El **sergent** va ordenar al mosso que netejara les **latrines** de la companyia aèria cada dissabte.
b) Una **ràfega** de vent va **tombar** l'estendard del pavelló d'Hongria.
c) Es tracta d'una persona tan escrupolosa que li fan fàstic tots els tipus de menjars.
d) En l'assemblea de veïns van dir que havien descobert una nova **avaria**.
e) Aquella jove **desimbolta** no podia suportar aquell clima tan **rigorós** i tant d'**avorriment**.
f) Van servir una **ensalada** de cogombre i **alvocat**.
g) Es tractava de les **tombes** dels servents i no les dels senyors.
h) El **reportatge** sobre el **mareny** de Barraquetes va aconseguir **augmentar** el nombre de visitants **rusos**.
i) La multa per no pagar els drets aranzelaris en una **duana** oscil·la segons el producte que s'importa.

2.

- a) «**Setze jutges** d'un **jutjat mengén fetge** d'un **penjat**» és un travallengua molt conegut que resulta difícil de pronunciar i que sol proposar-se com a joc.
b) El meu **desig** devia ser més gran del que jo m'imaginava, perquè va acabar convertint-se en una idea **obsessiva**.
c) Podem mirar o no el **remorós onatge** que **parpelleja** en **xicotetes ratlles** blanques.



- d) El practicant va desinfectar la **xeringa** i l'**agulla** abans de posar la **injecció**.
- e) El **potatge** de **cigrons** el recomanen com a plat molt nutritiu.
- f) Per estes dates, gaudíem d'un **oratge** capritxós i el temps pareixia funcionar a colps **fugaços** i canviants, que nosaltres imitàvem amb determinacions **sobrtades**.
- g) La meua **mitjana** **ratllava** l'**aprovat** i el mestre, segurament per decidir la nota **dubtosa** que **arrossegava**, em va traure a la **pissarra** perquè **resolguera** un problema.
- h) En el **pitjor** dels casos -pensaven-, amb un tros de pa i **formatge** o qualsevol altra cosa menjable podem subsistir fins al moment de la tornada. No els **espantava** gens el **règim** **ajustat** al **baix** **pressupost** econòmic amb què comptaven.
- i) El mirava **parpellejant** d'una manera **estranya**, tancant els ulls amb **força** i tornant-los a obrir.
- j) I allà, còmodament **ajegut** en la cadira i **acompanyat**; per les **favades** d'un concurs en el qual tots pareixien **rivalitzar** per vore qui tenia el coeficient **intel·lectual** més baix, m'he **posat** a **fullejar** el llibre de **gravats**.
- k) Des de l'incident amb Maria no havíem parlat. M'havia **cabussat** en un somni, **enutjada** de constatar que no havia canviat res després de tant de temps.

3.

- a) El **zelador** de l'**ambulatori** era un **professional** **eficaç** que realitzava una faena **immillorable**.
- b) L'**emissora** va fer pública la **dissolució** de l'**assemblea** de **compromissaris**, després de grans **vacil·lacions**.
- c) Portava un **senzill** vestit de **gasa** transparent de color **beix** amb **boletes** daurades.
- d) Vaig estar observant els **ximpanzés** com es **fartaven** de **cacauets** i **gesticulaven** de manera que pareixien **pallassos**. Tenien uns **trossos** de diari amb els quals **jugaven** i feia la **impressió** que estaven **llegint**.
- e) El constructor podia **presumir** que les **bigues** de l'edifici eren **duríssimes** i **resistents**.
- f) Els mariners alts i **rossos**, de **cames** llargues i pantalons **amplíssims**, **pujaven** les **passarel·les** de les quatre naus.
- g) La seua **presència** resultava **dissonant**; es veia clarament que no **pertanyia** a l'**entramat** de persones que conformaven les famílies d'aquell carrer.
- h) El **sentinella**, després d'**hissar** la bandera, va enviar un escrit **xifrat** a l'**espionatge** enemic.
- i) Vaig percebre una **lluïssor** **estranya** en la seua mirada, com si tractara d'establir una certa **complicitat** amb mi.

4.

- a) La **redempció** dels cristians **captius** és un **quadro** **caracteritzat** per l'**harmonia** i **esveltesa** de les seues figures.
- b) He hagut de portar el telèfon **mòbil** a reparar perquè no **gravava** bé els **missatges**.
- c) Pareix una **pàmfila**, però és ben **espavilada**.
- d) Em vaig parar al peu de la **vella** **església** de la parròquia, una mostra **excel·lent** del romànic popular **gallec**.
- e) Aquell **xic** amb el nas **aguileny** **suggeria** un cert aire d'**imbecil·litat**; contínuament pareixia que mirava amb **inquietud** les **musaranyes**.
- f) Serviren una ensalada de **cogombre**, **endívia**, **alvocat**, **ràvens**, **tonyina** i **encisam**; adobada amb salsa **rosa**.
- g) Quan venien els camions dels **bancals** i **descarregaven**, m'**atreia** contemplar com la gent **buidava** els **basquets** en aquelles màquines **llarguerudes** com un cuc.
- h) Em va costar prou **trobar** el **parador** perquè estes **carreteres** **comarcals** no estan ben **senyalitzades**.
- i) Es va girar d'**esquena** al riu, de cara als arbres que formaven un curt **passeig**, **àlbers** de branques nues, i considerarà ja amb més **tranquil·litat** la **maleta** lligada al **portaequipatges**.

5.

- a) La **gamma** de colors d'este **aquarel·lista** és **excel·lent**.
- b) La **veritat** és que, al principi, he experimentat un sentiment d'**estranyesa** i de **desil·lusió**.
- c) Estos aparells no funcionen si no estan **connectats**, la tècnica encara no ha **avançat** tant.
- d) Aquells **símtomes** preludeaven la **commoció** cerebral que va patir.
- e) La **confusió** va **sorgir** de la seua **actitud**, que va deixar **al·lucinats** a tots els **assistents**.
- f) Porta una vida **tranquil·la** i **exempta** de **cavil·lacions**.
- g) Per a l'**exposició** de joguets antics demanem la vostra **col·laboració**. Busqueu en tots els **immobles** del veïnat i si trobeu alguna cosa **interessant**, encara que siga **lletgíssima**, feu-nos-la arribar abans del dia **quinze**.
- h) Han descobert una **avaria** en la **instal·lació** de l'**immoble**.
- i) Ens **bronzegem** quan les **cèl·lules** de la pell, anomenades **melanòcits**, comencen a fabricar un **pigment** anomenat **melanina**.
- j) El **col·lectiu** d'**emigrants** d'aquell poble es va **encoratjar** per l'**acollida** i la **benevolència** d'aquella **associació** **multiracial**.
- k) El **violoncel·lista** va **cancel·lar** el concert després de **temptejar** el nombre d'espectadors.

l) La pluja ha **xopat** l'**emmallat** i ha embrutat de fang l'**esplanada** de l'edifici.

m) El revisor havia picat els **bitllets** dels altres **viatgers**, havia encés el llum blanc del sostre, enlluernador, i esperava mirant-lo com removia les mans dins de les **butxaques** de la **gavardina**.

n) Resultava **commovedora** l'escena, aquella jove **desimbolta** i **aventurera** que sempre vestia amb una **gavardina** i uns **texans** ben llargs i que preparava una **supertravesia** per l'Atlàntic amb moto **aquàtica** que començaria al **desembre**.

TEMA 9

1.

a) Els **óssos** del **zoològic** son originaris de la regió d'Ucraïna.

b) La **picada** del papagai li produïa una gran **coentor**, per això li van injectar una **ampul·la** de **sèrum**.

c) La **gràcia** d'aquella pedra preciosa de color blau consistix en les **aigües** que reflectix quan li **dóna** la llum.

d) Aquell pintor no va pintar l'**aurèola** al sant i, ara, la **parròquia** no el vol.

e) El club **nàutic** de Dénia ha organitzat un concurs de pesca.

f) L'**ambigüitat** de l'**expressió** va confondre els assistents a la **tertúlia**, i va impedir la **continuïtat** del programa.

g) Els pobles expressen els seus dubtes sobre els altres amb frases d'una **eloqüència** **esbalaidora**.

h) Un instint innat, com també ho es l'**egoisme**, l'**avarícia**, la **cobdícia**; una base sobre la qual la naturalesa ha estructurat les seues lleis **biològiques** de la lluita per l'**existència**.

i) La carta es un element **bàsic** de la comunicació escrita en l'**àmbit** administratiu i comercial.

j) La **indústria** d'aquell país gaudix de bona salut i no s'ha reduït gens **gràcies** a l'**abundància** d'**exportació** de **matèries primeres**.

k) L'**accident**, afortunadament, no va tindre **conseqüències**; però la malaltia que va patir **després** li va deixar **seqüeles**.

l) Si obeïu les ordres que dona el mestre de cerimònies haureu contribuït a l'**èxit** de la recepció.

m) El tractament de les **aigües residuals** per a preservar l'**aigua subterrània** dels **aqüífers** i el medi ambient **són** temes que preocupen les poblacions costaneres.

n) Un títol **grandiloqüent**, per a una novel·la roïna i mal traduïda.

o) Encara que **sé** ben bé que no **és** així, això m'intranquil·litza, perquè hauràs de **reconèixer** que tot **açò** no **és** normal.

p) Aquells **suïssos** ens van agrair la nostra assistència.

q) Li fan **periòdicament** una **anàlisi exhaustiva** per a saber com està de salut.

r) La **programació diürna** de la **ràdio** **té** molt d'**èxit**.

s) El **talpó** **és** un mamífer **insectívor** de **pèl fosc** i cos robust que habita en les galeries **subterrànies** que ell mateix excava.

t) Saül torna **demà** a casa; li han dit que **faça repòs**.

u) No tot el **món** està d'acord amb l'**ús** de la **violència**, i no es pot obligar ningú a formar part d'un **exèrcit**.

v) En esta carretera els accidents **són** freqüents.

w) La crisi va **arruïnar** molts comerciants **tèxtils**, encara que a Pere li han restituït tot el patrimoni.

x) Van **aïllar** les parets amb suro perquè es reduïra el soroll de la **música**.

y) La **cèlebre** **novel·lista** **defén** en la seua **intervenció** que els llibres es venen entre altres raons per l'**atractiu** **disseny** de les seues tapes.

z) Artur no solament **és** l'**encarregat** de departament, **sinó** que també **és** un element de **pronòstic**. Va vestit sempre a l'**últim** crit. Tot el món el coneix per **míster Perfecte**. La seua vanitat **és** **llegendària**.

aa) Ella va dir que **sí** que acudiria **demà** a prendre te, **després** d'haver acabat tots els **exàmens**.

bb) Este matí, quan **anàvem** al mercat a comprar melmelada de **móres**, ens han contat que al **nét** i la **néta** de **Màrius** els ha succeït una **desgràcia**.

cc) Dolors no **dóna** importància a les **xafardereries**; no els en **dónes** tu tampoc.

dd) No els ha **lluït** l'**examen**, els resultats tan roïns no es corresponen amb la bona preparació.

ee) Si **véns** al viatge ens ho passarem molt **bé**.

ff) S'ha **qüestionat** la **racionalitat** de l'**ús** del telèfon d'**urgències**.

gg) Aquells **suïssos** em miraven de **reüll** quan els vaig comunicar que les paraules del seu discurs eren **intraduïbles**.

hh) Ell diu que no creu en eixes coses, però cada dia sol consultar **què** diu el **zodiàc** i **té** una **espècie** de **reptil** que li **dóna** sort i l'**acompanya** a totes parts.

ii) Vull que compres un **intèrfon** perquè **és** un aparell que ens permet la comunicació en forma de **conversació** en veu alta entre dos o **més** llocs d'un mateix edifici, per mitjà d'un o **més** aparells **anàlegs**.

jj) Ara et **faré** el resum del llibre: el veïnat d'un poblet es mobilitza quan arriba un jove que **és** un bon partit. Qui l'**aconseguirà**?

kk) Esta **és** l'**opinió** d'una persona posseïdora de molts béns i de gran capital econòmic.

ll) Estem molt **agraïts** perquè has contribuït **econòmicament** a totes les exposicions d'art modern.

mm) No **sé** com es deia la **cançó** que cantàveu, però era una **delícia** escoltar-vos.

nn) Lluïsa estigué tot el matí conduint per les carreteres d'Eivissa.

oo) El porc és, des de fa segles, l'animal domèstic per excel·lència.

pp) Se ben bé que et riuràs, però és igual: em sent inundat per un esperit panteista.

qq) L'aurèola d'unió amb les forces de la natura és la característica principal de l'obra que estic creant ara.

rr) No ho he dit a Joan, però no sé si hauria sigut millor, perquè el fet d'esperar cada moment que podia ocórrer, resultà un martiri per a mi fins que ho vaig oblidar.

ss) A causa del seu maleït retraïment, jo no poguí eixir d'aquella situació amb l'elegància que volia.

tt) -Una empresa de la competència ha trobat la fragància de l'aigua de colònia que buscàvem amb tant d'interés els químics d'esta empresa.

uu) L'esfera terràquua que ha adquirit la Universitat d'Ucraïna es propietat de la família d'un navegant molt qüestionat.

vv) La teua veïna sempre reïx en tot allò que mamprén.

ww) Els pares vénen hui; els iaïos i els besnéts, despús-demà.

TEMA 17

1.

a) *Dijous passat* vam visitar l'exposició de pintura que va organitzar l'Ajuntament *del Verger*. Ens va convidar l'artista, que tenia molt d'interés que vérem l'obra.

b) *El pròxim dilluns* esteu convocats a una reunió; a la qual el director com a representant del centre portarà els documents perquè els ompliu i els envieu a la Conselleria.

c) Tots sabem que és pràcticament impossible *que* una embarcació de vela tan fràgil suporta els embats del mar.

d) No hem rebut la carta *a què / a la qual* et referixes. Els teus amics potser encara no l'han enviada o és molt possible que s'haja perdut.

e) El viatge que va organitzar el centre va ser tot un èxit: la ruta, excel·lent, i l'autobús *amb què / amb el qual* vam viatjar, molt còmode.

f) No em podia imaginar que tot *el que / allò que* havia dit poguera portar-ho a terme.

g) Els connectors marquen explícitament la distribució de les idees *al llarg* del text i fan evidents les interrelacions entre els paràgrafs i les frases.

h) Tots esperàvem que ens contara *el que / tot allò que* va passar en aquella festa, però ens vam quedar amb les ganes de saber-ho.

i) Després d'escoltar tot el relat vaig pensar que allò

era *el pitjor* que li podia haver passat després de molts anys de treball i d'investigació.

j) Recorde una nit que havíem anat a ballar a un club amb una colla d'amics, ens ho estàvem passant *d'allò més bé* i, de sobte, a Mireia se li va ficar en el cap que havíem d'anar-nos-en.

TEMA 20

1.

quin, quins, quina, quines

1. No entenc quina relació hi ha entre la carta i ma tia

2. Quina aigua més neta!

què

Què has portat?

qui

Qui crida?

quant, quants, quanta, quantes

1. Quanta llet vols?

2.a. Quants serem a sopar?

2.b. Quant val?

quan

Quan vas nàixer?

com

Ja sé com ho farem

on

1. On vas?

2. D'on véns?

2.

que

1. Els avantatges que té una democràcia són molts.

2. Vull saber el que ha dit.

què

1. a. La casa a què em referia és esta.

1. b. S'han trobat una fortuna; amb què compraran un vaixell.

qui

1.a. Els amics amb qui et veus.

1.b. Qui no vullga pols que no vaja a l'era.

1. c. El qui vullga vindre, que alce la mà.

qual

1. Van pagar 18 euros, la qual quantitat van arregar entre tots els amics.

2.a. Vam trobar un llibre vell, el qual era propietat del meu iaïo.

2.b. Vam anar a una casa el jardí de la qual era exuberant i frondós.

3.

1. Amb *què* ho faràs?

2. Conta'm *què* has fet.

3. Digues-me *qui* t'ho ha dit.

4. El dia *que* m'estimes, seré l'home més feliç.

5. El *que* has de fer és treballar més. Dibuixeu el que vullgueu.
6. El *qui* ho faça callarà.
7. Es preocupa molt pels *qui* no tenen menjar.
8. Este és l'home amb *què* he vingut.
9. Han portat els llibres, *quin* tries tu?
10. Hem anat de vacances a una ciutat, la catedral de la *qual* és d'estil barroc.
11. Ho vaig saber des del moment *que* el vaig vore.
12. La casa *que* hem comprat és gran i lluminosa.
13. La dona de *qui* estàs enamorat.
14. La vam visitar en el seu poble, el *qual* era molt bonic.
15. Ma mare, *que* és una persona molt sensata, no s'acalorava mai.
16. Per *què* ho dius?
17. *Qui* ha vingut?
18. *Quin* forat que has fet!
19. *Quin* home!
20. *Quina* muntanya més bonica!
21. Se n'ha anat, *que* és el que volies.
22. S'han guanyat vint euros; amb *què* compraran un llibre.
23. Va ser ella *qui* va cridar.
24. Vos presente la senyora Peris, la *qual* vos parlarà sobre els problemes d'este camp.
25. *Quants* habitants hi ha a la ciutat?
26. *Quant* t'ha costat?
27. Des de *quan* eixiu junts?
28. *Com* has aconseguit això, contant mentires?
29. A *on* anares?
30. Per *on* hem de passar?

4.

- a) He vist que plou. **Quina** llàstima, ja no puc anar al parc!
- b) **Quina** pel·lícula has vist?
- c) **Que** gran és esta casa!
- d) **Que** prompte que ho ha sabut!
- e) Si tu mateix no t'entens a l'hora de fer esta faena, **què** vols explicar als altres?
- f) L'última convocatòria arribà a la xifra extraordinària de 4.500 inscripcions, i es van presentar finalment 2.250 projectes, entre **els quals** 10 jurats van atorgar 85 premis i mencions.
- g) Sempre m'ha resultat atractiu aquell país, tan místic, tan misteriós, tan contradictori. Un país **en el qual / en què** es predica la pau i es fa la violència.
- h) No sap si anirà a sopar este dissabte perquè els amics **amb els quals / amb qui** sol eixir se n'han anat de viatge.
- i) Joan trobava el poble canviat, no era paregut *al que* ell havia visitat anys arrere.

5.

- a) No hem rebut la carta a la què a la qual / a què et referixes. Els teus amics potser encara no l'han enviada o és molt possible que s'haja perdut.
 - b) El viatge que va organitzar el centre excursionista va ser tot un èxit, i l'autobús amb el que amb el qual / amb què vam viatjar era molt còmode.
 - c) Ernest era qui més trellat tenia de tots nosaltres, i probablement el més bona persona, però no era la classe d'home qui que podia atraure Mireia.
 - d) L'hostal en el que en el qual / en què / on ens vam allotjar quan anàrem al teu poble tenia totes les comoditats que necessitàvem.
 - e) Demà és el seu aniversari i vull regalar-li aquell llibre que vam vore que les tapes les tapes del qual eren de color taronja.
 - f) S'havia acabat el curs i, per tant, llevat d'alguna ocasió aïllada en la que en la qual / en què mon pare s'encabotava perquè repassara la lliçó, començaven les vacances.
 - g) Es va sorprendre gratament quan va vore, en aquella competició d'elit, els companys als qui als quals / a qui ell mateix havia ensenyat a nadar en el club del poble.
 - h) Han anunciat que en els pròxims mesos estaran disposats a ampliar el mapa dels espais naturals pels que pels quals / per què es caracteritza esta comarca.
 - i) Anit en la reunió ens van mostrar aquells segells extraordinaris pels que pels quals / per què s'interessen els col·leccionistes més aficionats.
 - j) La raó perquè per la qual / per què no t'ho han dit és perquè han considerat que eres una persona molt sensible.
 - k) Amb la denominació de trastorns de la ingesta es fa referència a una sèrie d'alteracions de la conducta alimentària entre les que entre les quals destaquem l'anorèxia nerviosa i la bulímia.
 - l) Els camins pels que pels quals / per què / per on vam anar a la caseta estaven plens de fang.
 - m) El poble que en el qual / en què / on vaig estiuejar l'any passat celebrava les festes la primera quinzena d'agost.
 - n) Es tracta d'un fenomen psicocultural nou, és a dir, diferent dels que s'havien donat fins ara.
- (Correcta)**
- o) Miquel trobava la ciutat distinta, no tenia res a vore amb la que ell havia abandonat anys arrere. Les amistats a les que a les quals / a qui havia confiat tantes vegades els seus problemes ja no vivien allí.



TEMA 21

1.

a) El cartell és el mètode adequat per a explicar experiments ja que no estan subjectes a cap límit, i perquè admeten vàries **diverses** mides, l'ús de colors, etc.

b) Es tracta d'un fenomen cultural nou, és a dir, diferent dels que s'havien donat fins ara. Però, per a entendre'l millor, hem de considerar altres **unes altres** variables.

c) Sempre els confonem, no són els mestres amb els quals vinguérem altre **l'altre** dia del viatge, sinó uns altres.

d) Ha sigut necessari contractar altre **un altre** obrer perquè el que teníem no podia acabar la faena que li havíem encomanat.

e) La primera vegada que la vaig vore tenia quinze anys, me la va presentar la pròpia **mateixa** alcaldessa. Ara en té vint i és una estudiant excel·lent i té un futur prometedor.

f) A pesar que els diners generats per la societat eren suficients perquè aquesta mantinguera una sanejadíssima situació econòmica, fa un any va haver-hi un augment de capital que ha produït l'alegria entre els comptables de la **mateixa d'esta**.

g) Es va sorprendre gratament quan va vore, en aquella reunió de polítics, els companys a qui ell mateixa **mateix** havia afiliat l'any passat.

h) Si ells mateixa **mateixos** no s'entenen a l'hora de fer esta proposta, què vols explicar als altres?

i) Des de sempre, hi ha festes en què participa tota **tot** Gandia. En d'altres, en canvi, la participació de la població és molt reduïda.

j) L'alcaldesa de Dénia era qui més trellat tenia de tot **tota** la Marina Alta, i probablement la més bona persona, però no era la classe de política que convenia al partit.

TEMA 22

1.

- a) ens la
- b) ens el
- c) -vos-els
- d) -li'l
- e) 'ls-els

2.

- a) li'ls
- b) -li-ho
- c) -li'n
- d) -me'n
- e) li n'

3.

- a) li les
- b) els ho
- c) els la
- d) -los-ho
- e) 'ls-la

4.

- a) t'ho
- b) els ho
- c) -li-ho
- d) 'ls-ho
- e) li ho

5.

- a) te'n
- b) els en
- c) s'hi
- d) te n'
- e) m'hi

6.

- a) -la-hi
- b) l'en
- c) me'ls
- d) me n'
- e) -los-el

7.

- a) li la
- b) els el
- c) els les
- d) la
- e) els les

8.

- a) li la
- b) els els
- c) li la
- d) us les
- e) te la

9.

- a) les hi
- b) ens l'
- c) els els
- d) -los-la
- e) hi

10.

- a) els els
- b) -me'l
- c) li'ls
- d) -los-les
- e) -los-ho



11.

- a) La cova era ampla i profunda, i el pis davallava cap al fons. En l'entrada es veien restes d'excavacions anteriors, però més endins no n'hi havia hi havia res.
- b) L'últim dia que els vaig vore estaven buscant desesperadament el seu pare perquè els acompanyara a l'advocat i lis els arreglara uns papers.
- c) A més de perdre moltes classes, la malaltia que tenia Joan li l' havia obligat a repetir curs i pareixia que estava dispensat de tota responsabilitat amb les notes.
- d) La Li retreia la seua impaciència, ja que ella només volia obrir el sobre perquè el contingut de la nota l'havia inquietada profundament.
- e) Duia alguns minuts repetint-se a si mateix que no n'hi havia hi havia cap raó per a sentir-se preocupat. Però l'amiga li deia que no estava tot tan clar com ell creia.
- f) Vivia retirat lluny del seu país d'origen i des que el li van confiscar els primers quadros no n'havia tornat a pintar cap.

TEMA 23

1.

- a) Està ~~trauent~~ / traient (TRAURE) aigua del pou tot el matí.
- b) Si continua plovent / ~~plouent~~ (PLOURE) d'esta manera, no podrem eixir de casa.
- c) No el molestes, que està resolent / ~~resoluent~~ (RESOLDRE) un problema difícil.
- d) A poc a poc anaven ~~apareuent~~ / apareixent (APARÉIXER) tots els secrets.

2.

- a) Si continuen *apareixent* (APARÉIXER) taques d'humitat, avisarem perquè vinguen.
- b) Estàs *resolent* (RESOLDRE) el problema de matemàtiques?
- c) Aquella obra de teatre era molt divertida: passàrem la nit *rient* (RIURE) sense parar.
- d) Aneu *traient / traent* (TRAURE) les creïlles del foc.
- e) Va continuar *plovent* (PLOURE) tot el dia.
- f) Diuen que ella està *rebent* (REBRE) moltes cartes de felicitacions.
- g) Estàs *difonent* (DIFONDRE) malament la notícia.
- h) El congrés encara està *debatent* (DEBATRE) la moció.
- i) No digues res que està *resolent* (RESOLDRE) un problema difícil.
- j) Encara estic *traduint* (TRADUIR) els documents que em vas deixar.
- k) En esta època de l'any és molt estrany que estiguen *caient* (CAURE) les fulles.

- l) Josep està malalt del renyó i passa el dia *bevent* (BEURE) aigua.
- m) El vaig vore quan estava *traient / traent* (TRAURE) el cotxe del garatge.
- n) Quan van arribar, Joan encara estava *corrent* (CÓRRER) pel parc.
- o) Sempre està *dient* (DIR) coses que mai fa.
- p) Aneu *eixint* (EIXIR) d'un en un.

3.

- a) No sé si has entés / ~~entengut~~ (ENTENDRE) bé el que t'he dit.
- b) Han ~~retés~~ / retingut (RETINDRE) a tots els ostatsges i negocien una eixida.
- c) Què t'han promés / ~~prometut~~ (PROMETRE)?
- d) El meu amic Sergi, l'han exclòs / ~~exclutit~~ (EXCLOURE) de la llista perquè li faltava un document.
- e) Estic molt confós / ~~confondit~~ (CONFONDRE).
- f) Diuen que han descobert / ~~descobrit~~ (DESCOBRIR) un remei contra les malalties infeccioses.
- g) Aquella desgràcia el va deixar molt ~~abatit~~ / abatut (ABATRE).

4.

- a) La pedra que ha *caigut* (CAURE) de la teulada ha trencat la vorera.
- b) Has *espremut* (ESPRÉMER) totes les taronges que he comprat?
- c) Han *establit / establert* (ESTABLIR) una sèrie de normes per al bon funcionament del sistema.
- d) Els seus pares han *cregut* (CREURE) convenient que no torne a l'escola.
- e) He *temut* (TÉMER) que vindria massa prompte.
- f) Han *substituint* (SUBSTITUIR) els ordinadors de l'oficina per uns altres de més potents.

5.

- a) Hem *inclòs* (INCLOURE) les anotacions en l'informe.
- b) Després de tants anys sense edificar han *représ* (REPRENDRE) l'obra.
- c) Tants disgusts han *malmés* (MALMETRE) la salut de Vicent.
- d) Tots hem *convingut* (CONVINDRE) que no anirem a la reunió.
- e) Els científics han *descobert* (DESCOBRIR) una fórmula contra l'envelliment.
- f) Les seues paraules m'han *desplagut* (DESPLAURE) molt.
- g) L'actriu estava molt *confosa* (CONFONDRE) després de la seua nominació.
- h) Els testimonis no han *comparegut* (COMPARÉIXER) i no s'ha pogut resoldre el juí.
- i) M'ha *promés* (PROMETRE) que acabarà l'obra de la casa abans de l'estiu.
- j) Ha *refet* (REFER) la seua vida en una altra ciutat.

6.

- a) La meua cosina ha *viscut* (VIURE) cinc anys a l'Alcora.
- b) Pasqual sempre ha *pertangut* / *pertanyut* (PERTANYER) a la confraria de l'estalvi.
- c) Joan diu que ha *imprés* (IMPRIMIR) tots els articles.
- d) El pres ha sigut *absolt* (ABSOLDRE).
- e) Els atletes han *merescut* (MERÉIXER) guanyar esta vegada.
- f) El cuiner ha *batut* (BATRE) moltes clares d'ou per a fer este pastís.
- g) El secretari ha *clos* (CLOURE) la sessió i ha convocat els assistents per al pròxim 30 de maig.
- h) L'acusada ha sigut *absolta* (ABSOLDRE).
- i) Mira com ha *crescut* (CRÉIXER) este xiquet!
- j) Han *obert* (OBRIR) la porta puntualment.
- k) No ens han *cabut* (CABRE) els llibres en la llibreria.
- l) Quan hages *mòlt* (MOLDRE) el café, guarda'l en l'armari.

7.

- a) Jo no ~~concebisc~~ / *concep* (CONCEBRE) com fas les coses, tens una manera de treballar que no m'agrada.
- b) L'entrenador sempre *infont* / *infundix* (INFONDRE) ànims a l'atleta perquè acabe la carrera.
- c) Este número *remet* / *remetix* (REMETRE) el lector a la nota que hi ha a peu de pàgina.
- d) És una persona eixuta, que no *admitix* / *admet* (ADMETRE) cap broma.
- e) Si no l'estrenys / ~~estrenyixes~~ (tu) (ESTRÉNYER) més, el nuc es desfarà de seguida.

8.

- a) Ella encara *intuïx* / *intueix* (INTUIR) ara que la gent la confon (CONFONDRE) amb una altra persona.
- b) Ella tots els dies *rep* (REBRE) la visita dels seus amics.
- c) Jo *molc* (MOLDRE) el café cada dia perquè m'agrada més acabat de moldre.
- d) El vestit que m'he comprat té la butxaca xicoteta i la mà no m'hi *cap* (CABRE).
- e) Sempre que ve el teu germà, ella *perd* (PERDRE) la paciència.
- f) Necessite el cotxe perquè visc (VIURE) en el camp.
- g) Sempre estàs dient mentires. No *dus* (DIR) mai tota la veritat.
- h) Qui calla, *consent* / *consentix* / *consenteix* (CONSENTIR).

9.

- a) No vull que *confongues* / *confongueu* (CONFONDRE) els conceptes, el tema és més fàcil del que pareix.
- b) Per favor, Jaume, no *perdes* (PERDRE) el rellotge.
- c) Quan ella *isca* (EIXIR) anirem a berenar.
- d) Hem recomanat a la teua neboda que *llegisca* / *llijja* (LLEGIR) el llibre, però no vol.
- e) Em preocupa que ella *tussa* (TOSSIR) tant.
- f) Que jo *pressenta* (PRESENTIR) els seus pensaments no vol dir res.
- g) Et recomane que *reduïskes* / *reduesques* (REDUIR) de marxa, sempre vas massa ràpida.
- h) Trobe molt difícil que et *concedisquen* (CONCEDIR) el premi.
- i) És difícil que *senta* (SENTIR) el telèfon perquè la pobra està més sorda que una rella.
- j) Sempre que discutim sobre este tema, ell fa que t'*inhibisques* (INHIBIR) i que no comentes mai res.

10.

- a) Cal que *reduïu* (REDUIR) els gastos si voleu viatjar.
- b) Caldrà que *respongueu* (vosaltres) (RESPONDRE) tot allò que vos pregunten.
- c) El Govern es *reunix* / *reuneix* (REUNIR) hui per evitar la crisi.
- d) El propietari vol que jo *òbriga* (OBRIR) la botiga demà a les huit.
- e) Em *desplau* (DESPLAURE) la vostra separació.
- f) És un grosser: *ofén* (OFENDRE) sempre que parla.
- g) Maria sempre *corregix* / *corregeix* (CORREGIR) les faltes d'ortografia amb bolígraf negre.
- h) No poden escorcollar la casa perquè no *duen* (DUR) l'autorització.
- i) No trobaràs ningú que *faça* (FER) la truita de creïlles com la mare.
- j) Nosaltres *intuïm* (INTUIR) que no ens dius la veritat.
- k) Quan *mora* (MORIR) el gos, el trobaré a faltar.
- l) Qui no es *traga* (TRAURE) el passe no podrà entrar a l'estadi.
- m) S'ha comprovat que la publicitat que *oferix* / *ofereix* (OFERIR) fantasia guanya en vendes.
- n) Toni, no *dus* (DUR) els llibres que et vaig demanar. Fes el favor de tornar a casa a buscar-los.
- o) Vull que vosaltres *obriu* / *obriueu* (OBRIR) la finestra o ens torrarem de calor.

11.

- a) L'any passat tu sempre *deies* (DIR) que aniries a la festa si et convidaven.
- b) Tu abans no *treies* (TRAURE) mai el cotxe de l'aparcament.



- c) L'any passat, sempre que Manuel i Jaume *eixien* (EIXIR) a caçar *abatien* (ABATRE) un colom.
- d) Recorde quan érem menuts i contínuament *interrompiem* (INTERROMPRE) el professor en les classes.
- e) L'acusat *addueix / adduïx / adduïa / va adduir / adduí* (ADDUIR) que quan va cometre el robatori no era conscient del que feia.
- f) Tu no *trauràs / traus* (TRAURE) mai el cotxe de l'aparcament.
- g) Joan, *vés* (ANAR) amb compte amb els senyals de trànsit.

12.

- a) Es tracta d'un fenomen psicocultural nou, és a dir, diferent dels que s'havien donat fins ara. Però, per a entendre'l millor, tenim que hem de / s'han de / cal considerar unes altres variables.
- b) La primera vegada que la vaig vore deuria de devia tindre quinze anys; jo anava encara a l'escola i ella ja anava a l'institut. Sempre havíem viscut en el mateix poble, però no ens havíem trobat mai.
- c) Passes el dia pensant en ell i veig que tot el que tens que has de fer està per acabar.
- d) Els veïns dels meus pares deuen de tindre deuen tindre molts diners, perquè tenen moltes propietats i no paren de viatjar.
- e) Durant l'última mitja hora els caçadors tenien que havien de prescindir totalment de la paraula, usant el gest com a única forma de comunicació.
- f) Si no véns puntual, és precís normal que no tinguem en compte les teues opinions. No estàs demostrant ser una persona seriosa en el teu treball.
- g) Si volgueres que fera eixa carrera hi hauria que caldria / s'hauria de preparar-lo millor en determinades assignatures específiques per tal que aprovares sense dificultat.
- h) La porta del balcó estava oberta i es va imaginar que l'home devia d'haver devia haver tornat de la ciutat. No s'ho va pensar més i va entrar a visitar-lo.
- i) Sempre que hi ha un homicidi d'estes característiques, tots els psicòpates de la ciutat se'n declaren autors; però si vol que acceptem la seua confessió tindrà que haurà de provar els fets.
- j) Després de l'esforç i d'estudiar tant deus d'estar deus estar molt content del resultat dels exàmens.
- k) Marta s'ho ha pres molt malament; jo crec que li ho tenies que havies d'haver dit d'una altra manera.
- l) Podríem tractar de trobar les dades en els ordinadors de secretaria, però de tota manera el llistat de la gent que es va examinar l'any passat té que ha d'estar en algun lloc.
- m) Jo creia que aquell home devia de ser devia ser representant o venedor d'aparells fotogràfics o de

transistors. Qui sap si de perles cultivades...
n) La introducció d'una tesi doctoral té que ha de tindre unes característiques especials que la diferencien de les introduccions d'altres textos científics.

13.

- a) Nosaltres li *duem / dúiem* (DUR) el berenar cada vesprada.
- b) Quan el mestre ens mana alguna cosa, *obeïm* (OBEIR) sense piular.
- c) La mare vol que vos *begueu* (BEURE) el suc.
- d) No *òmpligues* (OMPLIR) el pitxer fins que ell no et done permís.
- e) Els alumnes *pretenien* (PRETENDRE) aprovar sense estudiar i jo ja sabia que ho tindrien ben difícil.
- f) Ahir *va ser / fou* (SER) el primer dia que tu *t'adonares / et vas adonar* (ADONAR-SE) de la situació.
- g) Al dia següent de la festa, la ciutat *oferia* (OFERIR) un aspecte diferent.
- h) Vam arribar tard perquè ens *vam confondre / confonguérem* (nosaltres) (CONFONDRE) de carretera.
- i) Jo abans *vivia* (VIURE) al costat de sa casa, però no la conec.
- j) A causa d'aquella calor teníem la sensació que el temps no *transcorria* (TRANSCÓRRER) aquell estiu.
- k) Ell va aconseguir que nosaltres *l'introduïrem* (INTRODUIR) en la fàbrica.
- l) Ja et vaig avisar que no *veres / veïeres / veïesses* (VEURE) estes pel·lícules.
- m) Si *visqueres* (VIURE) com jo et vaig aconsellar no et passaria això.
- n) No m'agradaria que tu o els teus amics *véreu / veïereu / veïésseu* (VEURE) aquell espectacle.
- o) Em posaria molt content si vosaltres *creguéreu / creguésseu* (CREURE) en mi.
- p) L'autor demanava als lectors que es *remeteren* (REMETRE'S) a les instruccions.
- q) Si li fas una miqueta de companyia li *infondràs / infons* (INFONDRE) ànims.
- r) *Escriu-me* (a mi) (ESCRIURE) la teua opinió sobre el que et diu (DIR) Joana en la carta.
- s) Si *llegiu / llegíreu (o llegísseu)* (vosaltres) (LLEGIR) tots els dies no *tindreu / tindríeu* (TINDRE) problemes de comprensió.
- t) Pot ser que aquell home es *dirigisca / dirigira* (DIRIGIR-SE) cap a la parada de l'autobús.
- u) Si *perderes / perdesses* (PERDRE) el tren, aniria a buscar-te amb el cotxe.
- v) Quan el xiquet *cresca* (CRÉIXER) ens comprarem una casa nova.
- w) Quan es *cusa* (COSIR) bé el botó de la camisa ja li ensenyaré a fer més coses.
- x) Si jo *haguera / hagués* (HAVER) sabut que era

tan complicat resoldre el problema, no l'hauria plantejat.

y) Vosaltres, per si de cas, no *remogreu* (REMOURE) res.

14.

- a) Sempre ~~pensa en~~ **pensa d'**anar a tots els concerts del seu grup de música preferit, però no pot anar-hi mai perquè els fan a l'estranger.
- b) ~~Potser que li concedisquen~~ **Potser li concediran / Pot ser que li concedisquen** la beca d'estudis universitaris que tant havia desitjat, encara que li han dit que d'ací a quinze dies li ho notificaran.
- c) Van començar les obres al gener, ~~acabant-les i~~ **les van acabar** al juny tal com havien promés als propietaris de l'edifici.
- d) ~~D'haver-ho~~ **Si ho haguera** sabut, hauria solucionat el problema. Entre uns i altres, no s'han aconseguit tots els objectius prevists i hem perdut diners.
- e) És l'anomenada realitat virtual, que ~~consistix en~~ **consistix a / consistix de** submergir-se en el món generat per l'ordinador i manipular uns objectes que només existixen en la memòria.
- f) El president de l'associació va fer una reunió ahir als socis ~~avisant-les i~~ **els va avisar** que no disposen de pressupost per a l'any següent.
- g) Aquella batalla va ser cruenta, les tropes atacaren violentament l'enemic, ~~aconseguint i van aconseguir~~ **aconseguir / i aconseguiren** fer-lo recular huit quilòmetres. No obstant això, perderen la guerra.
- h) Els vaig dir que no ~~era precís~~ **era necessari / calia** que m'acompanyaren a la reunió, però ells van insistir i, finalment, van vindre.
- i) No ~~era precís~~ **era necessari / calia** preguntar res, ara tenia la certesa que ja no estava sol, que no estaria sol fins al final.
- j) Enguany esperem tindre més sort i eixir de viatge. L'any passat no vam poder viatjar. Quan ho teníem tot preparat, el meu fill ~~es va caure~~ **va caure** de la moto i es va trencar un braç.
- k) He escrit una redacció ~~explicant~~ **que explica / on explique** les característiques més importants dels monuments funeraris corresponents als faraons de la IV dinastia de l'Antic Egipte.
- l) ~~Serien~~ **Devien** ser les onze de la nit quan vam pujar al terrat, tots estàvem emocionats i expectants. Vam vore passar el cometa Halley.
- m) L'objectiu de la pel·lícula és ~~el fer~~ **fer** passar una estona agradable als espectadors.

TEMA 24

1.

malament

adv. S'ha comportat molt malament amb mi.

com

- a. adv. Continuaren tan amics com sempre.
b. *com a*. Va parlar com a president de l'entitat.
c. *com a*. Dóna-li sis euros com a paga i senyal.

tot

- a. adv. El vaig trobar tot feliç.
b. adv. El va cridar, tot esperant que li contestara.

corrents

adv. Anem corrents, que es fa tard.

2.

- a) El negoci va *malament*, estem arruïnats.
b) Ens va rebre *com a* alcalde.
c) Estava *tota* trencada.
d) Tot m'ix *malament*: tinc mala sort.
e) Va fer *com* si no l'haguera vist.
f) Vine *corrents*, que van a tancar ja.

3.

- a) Arreplega les coses, *mentrestant* acabaré de vestir-me.
b) Des de *quan* eixiu junts?
c) El teatre es troba dos carrers més *avall*: s'ha de baixar, per tant.
d) Ens vam enfilar costera *amunt*.
e) Hi eren tots, *fins* els més menuts.
f) No trobaren el lladre *enlloc*.
g) *Potser* vindrà demà: però no ho puc assegurar.
h) No fiques el sucre tan *endins* que em costa trobar-lo.

4.

- a) tant **tan**
b) ademés **a més**
c) com **com a**
d) mal **malament**
e) com a **com**
f) **només**
g) poc a poc **a poc a poc**
h) suau i lentament **suauement i lentament / suauement i lenta**
i) com **com a**

5.

- a) a l'hora **alhora**
b) mal **malament**
c) a pressa **de pressa**
d) tan **tant**
e) molt mal **molt malament**
f) tan **tant**



- g) com a **com**
h) pot ser dubta **potser dubta**

TEMA 25

1.

- a**
1. Intenta sobreposar-se a la tristesa.
 2. Va fer un regal a la seua neboda.
 - 3.a Jo et mirava a tu.
 - 3.b Perdoneu-vos els uns als altres.
 4. Al tocar les dotze campanades, s'encetarà el nou any.
 5. Es va encabotar a vindre.
 - 6.a . Sobre això, no tinc res a dir.
 - 6.b Amb el teu germà no hi ha res a fer: sempre fa el que li dóna la gana.
- en**
1. De hui en una setmana.
 2. En ser les sis, anirem a comprar.

2.

- a) Anirem amb tren *fins a* Xàtiva. (1.a)
- b) *Fins* demà! (1.c)
- c) *Fins i tot* ballàrem.(2.b)
- d) Hi eren tots, *fins* els més menuts. (2.a)
- e) No es pot votar *fins que* no s'han complit els díhuit. (1.d)
- f) No ho podré fer *fins a* la setmana que ve.(1.b)

3.

- a) A les huit ix un tren *per a* Madrid. (4.c)
- b) Em castiguen, però no sé *per* quines faltes. (2.a)
- c) És molt alt *per* l'edat que té. (3)
- d) Havia vingut *per* saludar-la. (2.b)
- e) Hi ha una carta *per al* teu germà. (4.a)
- f) No servix *per al* que dieu. (4.b)
- g) Pel gener fa més fred que *pel* desembre. (1)
- h) Vam anar a Girona *per* vore el nostre germà. (2.b)

4.

- a) en què **que**
- b) de què **que**
- c) des de que **des que**, fins l'arribada **fins a l'arribada**
- d) al **el** jutge
- e) en **a** fer
- f) de què **que** si volem
- g) en **a** arribar
- h) transporten als **els** esquiadors, fins els **als** punts
- i) en **a** exposar

5.

- a) per la **a la / de** nit
- b) als **els** nostres cosins
- c) en a / de submergir-se
- d) en a enviar-li
- e) de que **que**
- f) desde que **des que** li van confiscar els quadros
- g) al **el** seu gendre
- h) en a / de
- i) pensa en anar **pensa d'**anar

6.

- a) il·lusionats en **amb** esta iniciativa.
- b) plourà en a València
- c) podia atraure a **atraure** Mireia
- d) no hi ha constància de què **que** esta civilització
- e) fins a que **fins que** els vaig cridar l'atenció
- f) que no estaria sol fins el **fins al** final
- g) fins arribar **fins a arribar** a l'estiu
- h) per per a assabentar-nos

TEMA 26

1.

- sinó**
1. No vol treballar sinó estudiar.
 2. No volia sinó viatjar.
 4. No ho negue, sinó que em reafirme en el que he dit abans.

si

- 2.b. Tanqueu-ho tot bé si no hi entrarà la pols.

doncs

1. No ens vols ajudar?; doncs no ho farem!

perquè

- 1.a. No ha eixit perquè plovia.
- 1.b. T'ho dic, perquè li ho faces saber.

mentres

1. Mentres fas el dinar, arreglaré la casa.
3. Mentres que tu perdies el temps, ell es va traure la carrera.

2.

- a) per què **perquè**
- b) per a que **perquè**
- c) per què **perquè**
- d) si no **sinó**
- e) sinó **si no**
- f) si no **sinó**
- g) per què **perquè**
- h) si no **sinó**

3.

- a) va naufragar degut a **a causa de / per culpa de** la tempestat
- b) no és hui si no **sinó** demà

- c) per a què **perquè**
- d) **Conforme A mesura que** creixíem
- e) mentres que **mentres**
- f) si no **sinó**
- g) sinó **si no**
- h) conforme a mesura que

4.

- a) el per què **perquè**
- b) conforme a mesura que
- c) si no **sinó**
- d) De no haver **Si no haguera**
- e) A pesar de què **A pesar que**
- f) **doncs ja que / perquè**
- g) per a què **perquè**
- h) En tant que **Mentre que**

EXPRESSIONS DE REPÀS

1.

La poesia d'Ausiàs March, rica com és **en** idees, fa escasses concessions a la forma. L'expressió elegant no té **per a ell** cap valor. Un dels seus trets més característics són les comparacions, basades en experiències personals, d'escassa concessió gratuïta a la tradició literària. **Així**, el mar tempestuós, l'experiència militar, l'animalogia, els metges i les malalties, formen un al·luvió d'imatges amargues i tristes, dignes del seu estat d'ànim **turmentat**. El tractament que **rep** la dona suposa el trencament de la corba ascendent que, des dels trobadors **fins als** poetes del Renaixement italià, havia caracteritzat el to idíl·lic de la dama en la poesia. Per a March, la dona és un ser **ben** real, no una entelèquia idealitzada, que no atrau **el** poeta per la seua bellesa física, sinó per l'enteniment.

2.

Amb les monedes sostretes i la missiva escrita, no veia l'hora **d'anar-se'n** de l'escena d'estes faltes, i recordant **que** el seu pare havia tornat una vegada de l'església **a causa d'**alguna malaltia de poca importància, enmig del salm segon, ni **tan** sols va gosar fer-se una bossa amb roba **per a** canviar-se. Vestit tal com anava, va fugir de les portes paternes, **i es va trobar** amb l'aire fresc i el tènue sol de primavera i el gran silenci sabàtic de la ciutat, que era **només** interromput pels grallats dels còrvids. No **hi havia** una ànima a la ciutat. **Amb** esta intimitat a l'aire lliure i amb la sensació de fugida, Joan es va animar de nou i amb una patètica sensació de comiat, inclús es va aventurar camí **amunt** i va **romandre** dret una estona, **com** una rara au a les portes d'un paradís estrany, per l'oest de l'església de Sant Jaume.

3.

L'obertura portuària de Dénia ha sigut un dels motius principals pels **quals** esta població s'ha convertit en una ciutat de turisme selectiu, lluny de la massificació asfixiant d'altres punts de la costa valenciana.

Si som capaços de **traure'ns** de damunt la visió esmussada **pel** costum de viure ací tota la vida, comprendrem l'alegria infantil dels forasters que **es desdejunen** o prenen el vermut en una terrassa qualsevol d'este poble **quan** encara no han ni brotat els seus esplèndids plàtans. És una terra cobejada i admirada. I **hi ha** bones raons. **Venint** del fons de la nit i del fred, el viatger s'enlluerna davant del dolç tast de la primavera a la vora d'una mar somrient i **tranquil·la**, hel·lènica. La freqüència de punts poblacionals que cobrixen els mapes de la Marina Alta no és debades. No són els deserts ni els paisatges habitats per les plaques glacials els que propicien l'assentament humà. Tampoc no **ho** posen fàcil els territoris mitjans.

4.

Si **bé** és cert que durant el **període** anomenat Decadència es **produïx** un debilitament de la **consciència** lingüística col·lectiva i que la producció d'obres literàries cultes escasseja d'una manera alarmanant, la literatura popular **manté** una vitalitat excel·lent, com també l'ús quotidià de la llengua entre la població. No obstant això, **cal** reconèixer que assistim a una sèrie de fenòmens que **permeten** parlar d'una verdadera decadència cultural. Així, és ben simptomàtica l'actitud dels nostres humanistes més il·lustres que comencen a elaborar les seues obres filosòfiques i religioses en llatí; també són constatables **l'oblit** progressiu dels nostres clàssics i el prestigi creixent de la literatura castellana, que ara es troba en plena puixança.

5.

Es va **haver de** parar al rebedor i **mentre** penjava l'abric una necessitat imperiosa **el** va obligar a girar-se. Davant tenia l'espill. Bisellat. Tacat. Amb un marc de caoba rematat per una garlanda de flors i de fulles. Confessava **que** no havia sentit mai la necessitat d'encantar-se davant d'un espill. **Fora** del temps d'afaitar-se o **bé** quan anava a casa del sastre. Però aquella nit es va mirar **i es va quedar** encantat un moment; no **amb** la seua imatge **sinó** amb **alguna cosa** que hi havia dins. La seua cara, deia, no era **harmoniosa**; el front massa alt, les galtes massa begudes, els ulls massa xicotets. En l'espill, una miqueta cap a la dreta, van aparèixer uns ulls d'una fixesa inquietant **com** aquells del gat de la placeta. Més grans que els d'ell, menys separats, amb el blanc més generós. Sentia, i és **el** que

més va anguniejar-lo, que eren els seus ulls sense que **ho foren**.

6.

Els resultats que s'obtenen són molt sorprenents, però, **majoritàriament**, es deuen a mera diligència i activitat. **Quan** estes qualitats no són eficaces, **se n'afonen** els esquemes. Víctor, per exemple, tenia **intuïció** i era un home perseverant. Però, **com que** no tenia una ment cultivada, errava contínuament per **la mateixa** intensitat de les investigacions. Quan mirava l'objecte de massa prop, debilitava la visió. Podia vore, **potser**, un o dos punts amb una claredat extraordinària, però quan feia això, per necessitat, perdia la visió global de les coses. Per tant, no pot donar-se el cas de ser massa profund. La veritat no sempre es troba dins d'un pou. De fet, **pel que** fa al coneixement de més importància, estic convençut que la veritat és sempre superficial. La profunditat està a les valls **on** la busquem, no als cims de les muntanyes on se la troba. Les maneres i l'origen d'esta classe d'error estan **ben** tipificats en la contemplació dels cossos celestes.

7.

Ferran va eixir del poble per darrere de **l'església**. El camí de Simat flanquejava la **séquia** mare que, amb les vores entapissades de créixens, serpentejava pel mig dels horts de tarongers. De **tant en tant**, els màrgens de la séquia estaven tallats per alguns estalladors, **a través dels quals** l'aigua regava **abundosa** els camps assedegats. Damunt de la superfície **tranquil·la** d'estes aigües adormides suraven els caps espantadissos d'algunes granotes que, amb un rauc agut, **se** submergien al seu pas. La fresca del matí era agradable; no obstant, **pertot** arreu, s'endevinava el mandrós despertar de la naturalesa als primers raigs de sol. Ja alguns passerells matiners refileaven **tímidament** i, per damunt de les últimes flors, grogues i blaves, començava a sentir-se el fosc brunzir de les abelles. Ferran n'estava encisat. Com en un **èxtasi**, li paregué que la seua imaginació el transportava a **una altra** època.

8.

El ser humà i la societat **en què** viu no és **una cosa estàtica**, que sempre ha sigut com és ara, ni ha sorgit de la nit al matí. **Ha hagut de** fer-se al llarg de molts anys. **La humanitat**, igual que el ser humà, **ha de** construir-se i desenrotllar-se. La nostra vida **es** va fent; **com** una narració que escrivim cada dia com una obra que elaborem **a poc a poc**; com un camí que incessantment **hem de** recórrer, obrint-nos pas en una direcció o **una altra**. Per això, com en un llibre els capítols finals no s'ente-

nen bé **si no** es coneixen els anteriors, com un camí, és indecís, serpenteja, retrocedix o avança buscant una meta, un final que mai arriba, però que es desitja millor i més **còmode** que el que deixem arrere.

9.

Els sers que habitaren els boscos originàriament **constituïren** la raça més bella i **sàvia** que ha existit mai. Eren **immortals** i no coneixien les malalties, si bé els seus cossos podien ser **destruïts** per l'acció del foc o **de l'acer** i, fins i tot, podien morir de pena. Es diu que anaven sempre **de** pressa envoltats d'una llum **estel·lar** semblant a la resplendor de la lluna. Tenien el cos cobert d'un **pèl atapeït** del color de l'or filat i el so de les seues veus era variat, bell i subtil com el de l'aigua. De totes les arts que practicaven, dominaven **sobretot** l'oratorària, el cant i la poesia. En canvi, els gnoms eren forts i intrèpids, insensibles al fred i **la** calor. **Posseïen** també un **esperit indòmit**, tenacitat **per al** treball i molta força de voluntat. Es dedicaven a la metal·lúrgia. La seua **alçària** oscil·lava entre el metre vint i el metre cinquanta i, tot i ser mortals, tenien una **mitjana** de vida de dos segles i mig.

10.

El camí era estret i curt; arrancava de la carretera que **conduïa** al pavelló de caça. Estava **solcat** de reguerons, **cobert** de pedres descalçades. A la banda esquerra **hi havia** el jardí d'una torre que a penes es **veia** de **tan** tapada per cedres i xops. La tanca estava feta de llistons de fusta acabats en **punxa** lligats **els uns amb els altres** amb fil d'aram rovellat, mig dissimulats per una gran espessor de **mare-selves** amb un rengle de lilàs darrere carregats de poms de llavors seques. A la dreta, després de passar una font **sense** aigua, **hi havia** el pati d'una masia molt gran voltat de geranis rojos i rosa morts de set i mig desflorits. El sol **queia** de **ple** a la fatxada adornada amb un rellotge de sol de rajoles grogues i blaves **amb** dibuixos de branques i fulles. Era just migdia.

11.

Encara no em notava tranquil del tot. No volia **mirar** Albertina de cap manera i vaig baixar la vista cap als taulells de terra, uns taulells lluents de ceràmica color os, amb **sanefes** de colors cridaners. De **reüll**, en un excés de curiositat, vaig observar **les** dos germanes i, al creuar-me amb la seua mirada burleta, em vaig tornar a posar com un perdigot. Estava segur **que** alguna cosa del meu cos **descobria** el meu secret, alguna cosa indefinida i abstracta que em denunciava com si el duquera escrit al front. **Ho** sabien, no sé com advertien que Albertina



m'agradava moltíssim, però **n'estava** convençut: A pesar dels meus intents **per** dissimular-la, sentia molta vergonya. **Per a** trencar el silenci, de nou la senyora Rosario i Matilde elogiaren la meua camisa, i esta lloança em va alleujar un espai de temps que **se'm** feia etern. Aquella camisa, certament, cridava l'atenció de **tan** bonica com era.

12.

La distància que separava l'**oasi** de Fes era de centenes de quilòmetres. **Calia** remuntar, de nou, la serralada de l'Àtlas. Els motoritzats tardarien uns dies **a** recórrer el llarg i arenós camí. Amb les rodes canviades, la furgoneta podria circular molt millor. S'adheria més **a l'asfalt**, a la sorra i a la grava **pedregosa**. Fes, la capital de l'artesanía, del coure i del cuir, a la medina, **es** manté com a l'Edat Mitjana; intramurs la vida és complexa, dominada **per l'imperi** dels gremis artesans. Absolutament tot ací es decora. Pels **sorollosos**, acolorits i calorosos carrers, carregats d'història, l'ase és l'únic **mitjà** de transport. Bella ciutat que conserva l'encant de la muralla i a dins, les mesquites, els mercats dels socs, l'alcàsser i els ravals. A les principals entrades de la medina **hi havia** un home de confiança **com a** vigilant, disfressat **del que** calguera: cameller, comerciant, venedor de suc de taronja, quincaller, aiguader, etc.